

Cserhátszentiván 2024

**A Cserhátszentivániak 14. Világtalálkozója
2024. június 22-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 265.,
az új templom felszentelésének 82.
és a falu írásos említésének 759. évfordulóján

A béke jelképe, szivárvány a Bézma felett

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Szól a kakukk, virágzik a kakukkfű (*Thymus vulgaris*)
Cserhátszentivánon.

Cserhátszentiván 2024

**A Cserhátszentivániak 14. Világtalálkozója
2024. június 22-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 265-ik,
az új templom felszentelésének 82.
és a falu írásos említésének 759. évfordulóján

C SERHÁTSZENTIVÁN

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Tartalomjegyzék	Oldal
Belső borító	1
Tartalomjegyzék	2
Előszó 2024.....	4
A találkozó programja	6
A 13. Világtalálkozó 2023. június 24. (Továbbiakban VT13).	
VT13. Szentmise a templomban.....	8
VT13. A szentmise után. Megemlékezés a temetőkben	20
VT13. Ebéd	27
VT13. Zenei program. Cservölgyi Nándor furulyajátéka	35
VT13. Gyermekrajz kiállítás	37
VT13 Gyerekek a találkozón. Pillanatképek.....	52
Amikor a diákok éjjeli menedékhelye lett a templom	56
Orgonakoncert 2023 augusztus 20-án	59
Forráspiknik történetek	62
Búcsú 2023 szeptember	68
Sándor Rezső versei.....	72
Felhőszakadások, villámáradások, belvizek és árvizek	74
Karácsonyvárás az Angyalkertben 2023-ban.....	107
Idézetek a cserhátszentiváni Historia Domus-ból 1884-1928.....	115
Nőnap ünnepség 2024.	122
Cserhátszentiváni kötődésű iskolás gyerekek ünnepsége	129
Cserhátszentiváni unoka a faluban vásárolt házat	131
Hogyan lettünk cserhátszentivániak	138

Régi házak, új funkció. Vendégházak a Vörösmarty úton	147
Húsvéti locsolás Cserhátszentivánon 2024	164
Elsőáldozók	172
Cserhátszentivánért Alapítvány	179
Köszönetnyilvánítás	181
Meghívó a Cserhátszentivániak 15. Világtalálkozójára	182
Jegyzet	183
Impresszum	184

A borítók képei

B1 Szivárvány a Bézma felett

B2 Szól a kakukk, virágzik a kakukkfű

B3 Virágzó cseresznyefa, mint egy fehér menyasszony

B4 Lakatos Artúr Frank 10 éves tanuló a Cserhátszentiváni
Kisboldogasszony templom általa készített makettjével.

Előszó 2024

Sorozatban immár a tizennegyedik „sárga könyvet” tartja kezében a kedves olvasó, ami mindig június utolsó szombatján, a falu védőszentjének és névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepén, a török hódoltság után az ő tiszteletére újjáépített templom 1759. évi felszentelésének évfordulóján, a Cserhátszentivániaiak 14. Világtalálkozója alkalmából jelenik meg. A könyv borítóján szereplő évszám most is a megjelenés évét jelöli, a tartalom azonban a két találkozó közötti, tehát júniustól júniusig tartó időszakot öleli fel.

A könyv tartalma most is igen színes és gazdag. Részletesen beszámolunk a 13. világtalálkozó eseményeiről, a szentmiséről, a temetők katolikus, evangélikus és izraelita sírjainál tett megemlékezésekről, az ebédről, a gyermekrajzkiállításról. A világtalálkozó eseményeiről szóló beszámolókat VT13-mal jelöltem. 2023-ban új helyen, a templomkertben volt a sikeres, jó hangulatú találkozó. Köszönet Bokros Levente plébánosnak.

Külön fejezetet szenteltünk a falut ért felhőszakadásoknak, villámáradásoknak és árvizeknek. A történelmi visszatekintés és az egyes események, közöttük a legutóbbi, 2023. június 9-i villámáradásról szóló beszámolók jól mutatják, hogy Nógrád vármegyében és Cserhátszentivánban bizony nem kivételesek a nagy károkat is okozó természeti jelenségek.

A világtalálkozóknak és a „sárga könyvnek” egyik nagy értéke, hogy nem csak a távoli vagy közeli rokonok találkozását teszik lehetővé, hanem azt is, hogy új kapcsolatok jöjjenek létre, új barátságok szövődjenek.

Persze nem lehet elhallgatni a falu gondjait sem, köztük a lakosság öregedését és fogyását. Szerencse, hogy sok házat eladtak, rendbe is

hoztak, de a vevők általában nem laknak állandóan itt. Mégis örülni kell, hogy a házakat felújítják, a kerteket többnyire gondozzák. Vannak, akik rendszeresen jönnek, minden hétvégéjüket itt töltik.

Örülök, hogy többen küldtek írást az életükről, munkájukról, arról, hogy hogyan lettek cserhátszentivániaiak, hogyan járulnak hozzá a falu életének színesedéséhez. Köszönet érte. Öröm látni, hogy a gyerekek, a következő generáció tagjai között hogyan szövődnek barátságok. Mindez bizakodásra ad okot.

A képek az emlékezet mankói. Most is sok színes fénykép került a könyvbe, amelyeken sokan fedezhetik fel saját magukat, rokonaikat, ismerőseiket. A sorozat könyveit összehasonlítva jól láthatjuk a gyermekek növekedését, s a felnőtteken az idő múlását. A könyvek sikerét mutatja, hogy még a találkozó után is sokan kérnek példányt rokonaik, barátaik részére. Sokaktól hallom, hogy alig várják, hogy olvashassák, de később is kedves olvasmányuk, főleg a hosszú téli estéken.

Arra biztatok mindenkit, hogy ha van olyan élménye, története, dokumentuma, ami közérdeklődésre tarthat számot, juttassa el hozzám, hogy a következő kiadványba beszerkesztve közkinccsé tehessük. Már nem újdonság, hogy ez a könyv a világhálón is olvasható. <http://cserhatszentivan-konyv.felabor.hu>

Itt is, de a könyv végén külön is köszönetet mondok mindazoknak, akik közvetlenül, vagy közvetve hozzájárultak ennek a kiadványnak a megjelenéséhez.

Kellemes időtöltést, a lokálpatrióta értékek megőrzését kívánom minden kedves olvasónak.

Cserhátszentiván, 2024. június 10.

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván
szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu*

Cserhátszentivániaiak 13. Világtalálkozója

2023. június 24. szombat

MEGHÍVÓ és PROGRAM

Helyszín: a templomkert. Parkolás a főúton a templom előtti és utáni szakaszon lehetséges.

9.00 órától regisztráció. A „Cserhátszentiván 2024” című, Szalay professzor által szerkesztett 14. „sárga könyv” átvétele, találkozások, beszélgetések.

10.00 órakor szentmise.

Bemutatja Bokros Levente szentiványi plébános

11.00 órától megemlékezés az elődökről a temetőben lévő síroknál.

Katolikus – Énekek és az emléktábla megkoszorúzása

Evangélikus -Thuránszky István béri lelkész szolgálata

Izraelita – A zsidó temetőben az emlékezés szalagjának és

zsidó szokás szerint kövek elhelyezése a Memento Mori emlékműnél

12- 13 óra körül ebéd

Pincepörkölt – adományozza és készíti Fodor László

zagyvaszántói zöldségkereskedő (21 sz. út mellett)

A hús az Apci Hús Kft., Klajzovics Ferenc ajándéka

Alsótoldi nyúlpörkölt – A Nyúllab Kft, Kustos Károly

ajándéka, készítik az alsótoldiak helyi segítséggel

Sütemények – a résztvevők által hozott finomságok

Büfé szolgáltatás folyamatosan – Alsótoldról a „Toldi FALÓ”

14.00 -tól – Gyermekprodukciók, a rajzkiállítás képeinek

megbeszélése a gyerekekkel, játszósarok

„Meghallgatlak” interjúk, beszélgetések Szabó Timea,

a rendezvény háziasszonya vezetésével

9.00-16.00 óra között autentikus népzenei játszik Kalász Tamás

(édesanyja Gyürky Mária Cserhátszentivánról) és együttese

Önkéntes adományok, hozzájárulás elhelyezése a kihelyezett gyűjtődobozban egész nap, folyamatosan lehetséges.

A találkozó végén köszönetnyilvánítás, elköszönés.

A helyszín és az utca, ahol parkolni lehet.

VT.13. Szentmise a Kisboldogasszony templomban

A szentmise most is a második világháború ideje alatt, hat falu összefogásából, Bándi Tibor fiatal pap kezdeményezésére épült, 1942 őszén felszentelt Kisboldogasszony templomban volt, ami a közelmúltban felújításra, részben átrendezésre került. Megújult az elektromos vezetékhálózat, új világítótestek kerültek a templomba, a képek és szobrok elhelyezése is változott, a szentmise bemutatásához használt kegytárgyak is újak voltak. Az egy évvel korábban vásárolt, jó minőségű elektromos orgona helye nem változott, a jobb oldali padsor elől szépen szólt.

Bokros Levente plébános mutatta be a szentmisét. Pálmai András diák ministrált, aki már korábban is volt ministráns a cserhátszentiváni találkozó alkalmával, s aki sokat nőtt tavaly óta. A kántori szolgálatot az elmúlt évben vásárolt orgonán Langstadler Krisztina nyújtotta.

A résztvevők nem csak Cserhátszentivánból, hanem az ország számos részéből érkeztek, de mindenkinek volt valamilyen kötődése a faluhoz. Volt, aki itt született, volt, aki életének egy részét töltötte itt, aki innen származott el, volt, akinek az ősei, rokonai éltek és élnek itt, voltak, akiket baráti szálak kötöttek és kötnek a faluhoz, az itt élőkhez.

Amint a fényképeken látható, a kisgyermektől kezdve az iskolásokon át a felnőttekig minden korosztály képviselve volt. Legidősebb résztvevőként a 91 éves Balás Istvánt köszönthettük.

Az olvasmányt, valamint a könyörgés mondatait Pálmai András ministráns olvasta fel, a szentleckét nagynyja, Pálmai Éva. Az evangélium felolvasása után a szentbeszéd Bokros Levente atya tartotta. Szokásához híven nem a szószékről, nem az oltár melletti emelvényről beszélt, hanem a padosorok között, közvetlenül a hívek mellett mondta el gondolatait.

A jól felépített szentbeszéd egyszerre volt gondolatébresztő, intellektuális, és a hívekhez szóló közvetlen hangvételű, aktualitásokra

is utaló beszéd. A szentmise mint igazi közösségi esemény minden résztvevőre hatással volt.

Az énekek rendjét, ami nem csak a szentmise idejére, hanem a temetői megemlékezésekre is vonatkozott, Murányi Gyula (Gyuszi) állította össze, a kinyomtatott kottákat pedig mindenki megkapta.

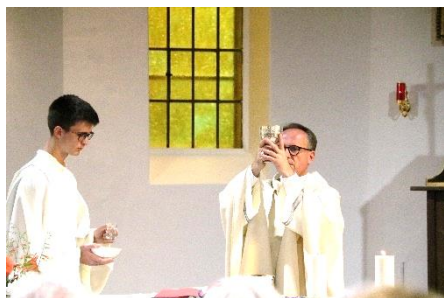
A szentmise után Szalay Ferenc professzor tolmácsolta Marton Zsolt váci püspök szóbeli köszöntését, aki egyéb elfoglaltsága miatt személyesen nem lehetett jelen.

Az oltárnál Bokros Levente plébános, a jobbján Pálmai András diák, ministráns, aki a jobb oldali képen az olvasmányt olvassa fel

A szentleckét Pálmai Éva, a ministráns Pálmai András nagynyja, az evangéliumot Bokros Levente plébános olvasta fel.

A szentmise fontos mozzanatai

Az orgonánál Langstadler Krisztina kántor erőteljes és szép hangjával vitte az énekeket.

A szentmise résztvevői megtöltötték a padokat.

Minden az előírt rítus szerint történik.

Sok helyről érkeztek a találkozó és a szentmise résztvevői.

A szentáldozás fontos eseménye a misének.
Az orgonánál Langstadler Krisztina kántor

A kisgyermek még nem kapnak ostyát, de a pap keresztet rajzol homlokukra.

A bal oldali képen Bokros Levente atya az evangéliumos könyvet emeli magasba.

Jobb oldalon Murányi Gyula, mögötte Bakay József és felesége, Livia

Arcok. A bal oldali képen Szabó Gyula pedagógus, akinek az édesapja annak idején részt vett a templom építésében. Percze István és felesége, Margit Rimócról. Szalay Ferenc és felesége, Margit. A jobb oldali felvétel bal szélén a falu egyik legidősebb lakója, Balás István, 91 éves.

Szabó Tímea és kisleánya, Nagy Gréta Martina, aki sok nőtt tavaly óta, s aki természetesen még nem sokat ért a szentmiséből, s nem tudja, hogy mikor és miért is kell letérdelni.

Családok és gyerekek

Szülők és gyermekeik

Zeller Bea, aki évek óta készít fényképeket a találkozókön. Ebben könyvben is láthatjuk felvételeit.

A bal oldali képen Fodorné Zsuzsa szakács Zagyvaszántóról, cserhátszentiváni kötényben, aki rövid időre odahagyta a bográcsot. Jobb oldalon egy kíváncsi, vidám tündér.

Bal oldalon Andorkó Ferencné Anita, valamint ifjabb Andorkó Ferenc és Máté. Fent: Salgótarjánból Verebélyi Zsolt és felesége, Csilla.

A szentmise véget ért, menjetek békével!

A szentmise után Dr. Szalay Ferenc professor emeritus, Cserhátszentiván díszpolgára tolmácsolta Marton Zsolt váci püspök szóbeli köszöntését, aki egyéb elfoglaltsága miatt nem jöhetett el.

Egyúttal ismertette a találkozó további programját.
A következő esemény a temetők meglátogatása volt.

Összeállította Dr. Szalay Ferenc

VT13. Megemlékezések a temetőkben

a katolikus, az evangélikus és a zsidó síroknál

A múlt, a jelen és a jövő folyamatában egy közösség életerejét, erkölcsi tartását jól mutatja az ősök tisztelete. Minden évben van egy kitüntetett nap, a halottak napja, amikor a keresztények az elhunytakra emlékeznek. Ettől függetlenül, az elődök, a hozzátartozók sírjaihoz eleinte sűrűbben, később ritkábban látogatunk el. A temetők sajátos helyek, amelyek elgondolkodásra, elmélkedésre készítetik az odalátogatót. Figyelmeztetnek az elmúlásra, ugyanakkor erőt adnak. Az elhunytak emlékének ápolása segíti a múlt és a jelen kapcsolódását, és segíti a családok történetének, s ezáltal a történelem véget nem érő folyamatának felidézését. Persze ez csak addig van így, amíg van, aki emlékezik és megemlékezik.

A világtalálkozók alkalmával most tizenharmadik alkalommal emlékeztek meg a résztvevők az ősökről, az elődökről. A temetődombon a török hódoltság után újjáépített, 1759-ben a falu névadójának, keresztelő Szent Jánosnak, azaz a szent Ivánnak szentelt templom műemléki tornya mellett lévő katolikus és kisebb számú evangélikus síroknál emlékeztünk meg az elhunytaktól. A temető észak-keleti részén lévő közös katonasírban hősi halottak nyugszanak – mert a háborúban meghalt katonák mind hősi halottak. Úgy tudni, hogy a szovjet hadsereg ki tudja milyen nemzetiségű hat katonája mellett egy német katona maradványait is rejtji a közös sír.

Elhelyeztük a megemlékezés koszorúját a templomtorony falán az első találkozó alkalmával elhelyezett márványtáblán, meghallgattuk Thuránszky István béri evangélikus tiszteletes gondolatait, elénekeltük a Murányi Gyula által választott énekeket, és megöntöztük a tizenhárom évvel korábban ültetett, szépen fejlődő vadgesztenyefát.

Ezután a néhány száz méterrel odébb, keletre lévő izraelita temetőben tartottunk megemlékezést. A Memento Mori emlékműnél elhelyeztük az emlékező szalagokat és ősi zsidó szokás szerint a köveket.

Dr. Szalay Ferenc professor emeritus

A résztvevők többsége gyalog jött fel a temetődombra. Bizony nem volt könnyű a babakocsit felfelé tolni. Jól látszik, hogy tavaly óta a ravatalozó elé egy új, fedett rész épült. Balra a régi templom tornya, elől a több mint 200 éves fészület.

Folyamatosan érkeznek a résztvevők. Balra a templomtorony, jobbra az árnyékot adó nagy fa. Korábban tévesen szerepelt, hogy hársfa, mert valójában korai juharfa (Acer platanoides). A régiek szerint korábban, a háború előtt valóban hársfa volt itt.

Az 1759-ben épült régi templom megmaradt műemlék tornyának falán az első világtalálkozó alkalmával elhelyezett emléktáblát idén Andorkó Ferenc és Szabó István koszorúzta meg.

Igét hirdet és áldást oszt Thuránszky István béri evangélikus tiszteletes. Az éneklő résztvevők kezében a Murányi Gyula által összeállított énekek sokszorosított kottáját tartalmazó lapok.

A II. világháborúban elesett szovjet és ki tudja milyen nemzetiségű katonák, illetve egy német katona közös sírja. Mindegyik hősi halott, mert a háborúban elhunyt katonák mind azok.

A háttérben az alsótoldi hegyek és jobb oldalon a Bézma.

Dr. Szalay Ferenc megöntözi az általa 13 évvel korábban, az első találkozó alkalmával ültetett vadgesztenyefát.

A megemlékezők egy csoportja az izraelita temetőben.

A Memento Mori emlékműnél Hantos Péter, a csömöri izraelita hitközség előljárója párjával.

A megemlékezés alkalmával elhelyezett feliratos szalag és a zsidó szokás szerint odatett kövek.

VT13. Az ebéd

A szentmise és a temetői programok után következett az ebéd, ami a templomkertben volt, s ami szabadban készült ételekből és a résztvevők által hozott süteményekből állt. Mindezeket a nagy sátor és a garázs beálló előtt elhelyezett asztalokon lehetett elfogyasztani.

Az előkészületek persze már előző nap megtörténtek. Siraky Attila polgármester gondoskodott a részben önkormányzati tulajdont képező összecsukható asztalok és padok felszállításáról.

A nagy üstben készült pincepörköltet Fodor László zagyvaszántói zöldségkereskedő és családja készítette az Apci Hús Kft, illetve személy szerint Klajcsovics Ferenc által ajándékozott húsból. Főtt burgonya volt a köret, amihez kis dobozokban kiadagolt csemegeuborka és kovászos uborka savanyúság jött. Nagy sikere volt.

A választék bővítéseként a másik üstben finom nyúlporkölt készült a LAB Nyúl Kft, illetve személy szerint Kustos Károly által ajándékozott húsból, amit családja készített el Sidlovics Petra vezetésével. Ennek a különlegességnek számító ételnek is nagy sikere volt.

A köret, a jó fajta burgonya hámozásában még a férfiak, Cservölgyi Zoltán és Murányi Gyula is részt vettek. Szénsavas és szénsavmentes ásványvízről Murányi Gyszi gondoskodott.

A finom, előre szeletelt kenyeret az Ecsegi Pékség sütötte, és a falu egyetlen kiskereskedése, a Mozaik Kft tulajdonosa és munkatársai, Balás István (Setyó) és felesége, Olga juttatta el a találkozó résztvevőikhez.

Újdonság volt, hogy az Alsótoldról kitelepült Toldi Faló különböző hűtött italokkal szolgált, sőt lángost is készített. Főleg a tejfölös-fokhagymás lángost kérték a résztvevők.

Készül a pincepörkölt. Balról Fodor László főszakács Zagyvaszántóról, felesége Enikő, és édesanyja, Zsuzsa. Figyelemre méltó az alkalomra készített, Cserhátszentiván címerével és a „Világtalálkozó” felirattal díszített kötény.

Zajlanak az előkészületek. Finom anyagokból, szorgos kezek készítik pörköltükhez az alapot. A gyermekek is aktívak, ügyesek.

A nyúlporköltet készítő csapat Alsótoldról. Rózsaszínű felsőben Sidlovics Petra, sötét pólóban Szabó Karolina, mellettük pedig a segítő gyerekek, Kustos Janka és Szabó Henrietta.

A felnőttek mellett a gyerekek is segítettek. A kitűnő minőségű burgonya hámozását végző férfiak, Cservölgyi Zoltán és Murányi Gyula láthatóan jókedvűek.

Alsótoldról kitelepült a Toldi Faló büfé. A különböző hűtött italok mellett lángost is adtak.

Jól jött a sátor alatti árnyék.

A regisztrációt végző Dr. Boruzs Mariann bírónő és leánya, Pummer Petra vidáman készülnek az ebédhez.

Mindegyik ételnek nagy sikere volt. *Az alsó képen jobb oldalon* Becsó Zsolt országgyűlési képviselő és Skuczi Nándor, a Nógrád vármegyei közgyűlés elnöke. Velük szemben Cservölgyi Zoltán és Dr. Urbán Erika cserhátszentiváni lakosok.

Mindegyik étel kitűnő volt.
Bőven jutott mindenkinek.

Jó ebédhez szólt a nóta. Kalász Tamás és együttese muzsikált.
Igazi, autentikus népzeneét játszottak, nem csak az ebéd alatt.

VT13. Zenei program

Cservölgyi-Urbán Nándor furulyajátéka

Nándi, aki 8 éves, az idén is megörvendezettette furulyajátékával a hallgatóságot. Tavaly óta igen sokat fejlődött. Nem csak a zenei biztonsága, muzikalitása, zenei átélése, hanem bátor kiállása is javult. Ebben sokat segített a Pásztói Rajeczky Benjamin Alapfokú Művészeti Iskola, ahol második éve tanul furulyázni Tóth Péter tanár úr irányításával.

Két darabot adott elő. Egy magyar népdalt (Erdő, erdő) és Johann Sebastian Bach egyik menüettjét.

A közönség elismerő tapssal jutalmazta a kitűnő produkciót.

Cservölgyi Urbán Nándor 8 éves tanuló a zeneiskolában 2 éve tanul furulyázni. A felvételeken látszik, hogy komoly átéléssel adta elő a műveket.

A fenti képen: van segítség, aki a kottát tartja és lapoz.

A kotta és a hangszer, a szoprán „tanuló-furulya”.

Jobb oldali kép:
Nándi büszkén fogadja a megérdemelt jutalmát, a hallgatósági tapsát.

VT13. A gyermekrajzkiállítás képei és azok elemzése

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is volt gyermekrajzkiállítás. A gyermekek alkotásai igényes, fehér hátteret adó múzeumi poszterállványokon kerültek bemutatásra a templom bejáratánál hátul jobb és bal oldalon. A rajzokat reggel helyeztük el, s egész nap megtekinthetők voltak.

A rajzok közös megbeszélése, elemzése ebéd után történt. Dr. Szalay Ferenc kérdéseire válaszolva a gyerekek elmondták, hogy mit is ábrázoltak alkotásaikon, s miért választották az adott témát.

Mindig nagy öröm a gyermekek rajzait látni, hiszen azok a lélek tükrői, amelyekből a gyermek sajátos látásmódja, gondolat- és érzelemvilága, érdeklődése, vágyai is kiolvashatók. A kicsik rajzai főleg a közvetlen környezetet, a családtagokat, saját magukat és a mesék világát idézik, a nagyobbak alkotásain megjelennek a villamosok, vonatok, autók, a televízióban látott, hallott események, kalózhajók és a fantázia világa.

Az évről évre megrendezett kiállításon jól nyomon követhető az egyes gyermekek rajzkészségének fejlődése. A lentebb bemutatott rajzok is mutatják a fejlődést, s az új rajzok összehasonlítás alapjai lehetnek a jövőre vonatkozóan.

A szülők, nagyszülők és az érdeklődők élvezettel hallgatták a gyermekek válaszait, kommentárját. Minden gyermek nyertes volt, s mindegyik kapott egy jutalom-banánt Fodor László ajándékaként.

Reméljük, hogy a gyermekrajzkiállítás szép és hasznos hagyománya folytatódik, s a jövőben lesznek újabb gyermekek is, akiknek az alkotásait élvezhetjük a világtalálkozók alkalmával.

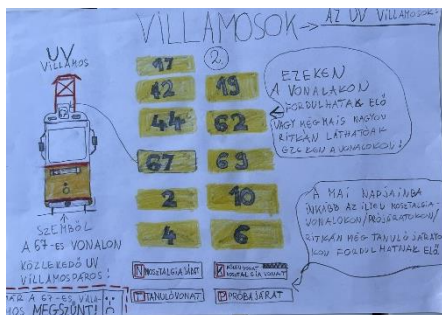
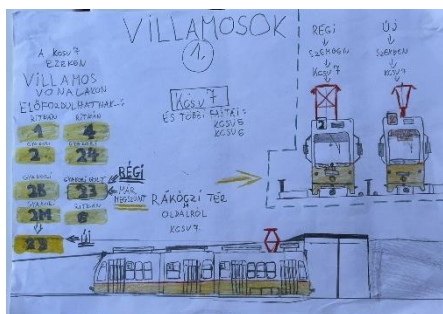
Lentebb bemutatjuk a kiállítás közös megtekintéséről készült fényképeket, amelyek egy részét Zeller Bea készítette, s külön az egyes rajzokról az Andorkó Ferenc által készített felvételeket.

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
Budapest - Cserhátszentiván*

Ifjabb Andorkó Ferenc 11 éves tanuló számos rajzot hozott. A templom bejáratától jobbra felállított poszterállvány felső részén kerültek bemutatásra. Mindegyik a közlekedéssel kapcsolatos, ami tükrözi az alkotó érdeklődését. Dr. Szalay Ferenc kérdésére elmondta, hogy közlekedési mérnök szeretne lenni.

Az alkotó budapesti lakos, így érthető, hogy a képek első csoportja villamosokról és metrókról szól.

A villamosok ábrázolása és a járatok megjelölése hiteles.

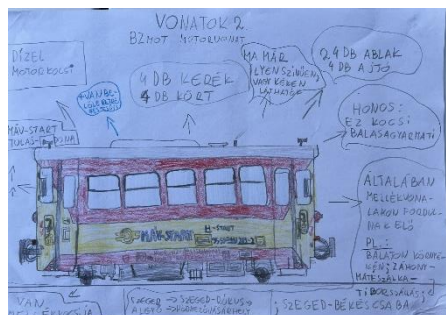

A metrót ábrázoló rajzok.

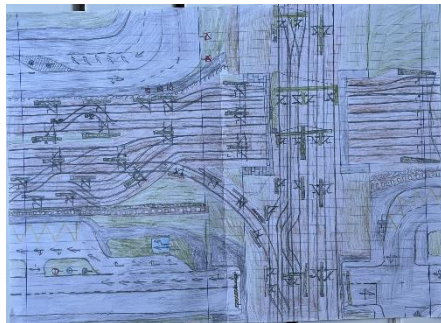
Fent: A Deák téri állomás keresztmetszeti képe. Jól látható a felszínen a villamos, a nap, lent a metróalagutak, a 2-es és 3-as vonal találkozása, közben a mozgólépcső és a lift. *Jobbra:* A Pillangó utcai megálló. Látszik, hogy melyik szerelvény megy a Déli pályaudvar és melyik az Örs vezér tere felé.

A vonatok és mozdonyok rajza is igen pontos. A rajzokon azt is feltűntette, hogy az egyes típusok milyen vonalokon járnak.

A fenti, bal oldali képen olvasható, hogy a MÁV-START diesel vonatának 4 kereke, 24 ablaka, 4 ajtaja van, s hogy a lerajzolt kocsi Nógrád megyében, Balassagyarmaton közlekedik.

Balra fent: Elektromos mozdony egy útkereszteződés előtt. Látszik a figyelmeztető andráskereszt és a fénysorompó.

Jobbra fent: Bonyolultnak tűnő rajz, ami felülnézetben mutat egy rendezőpályaudvart.

A kép bal oldalán a rajzokat tartalmazó poszterállvány, középen a háttérben a Lourdes-i Mária szobor, jobb oldalon a templom bejárata és a résztvevők. Középen ifj. Andorkó Ferenc és Szalay Ferenc mögött Cservölgyi-Urbán Nándor figyelni érdeklődéssel a rajzokat.

A következő képeken **Andorkó Máté András** 7 éves, első osztályos tanulót látjuk, amint magyarázza a rajzait.

Őszinte érdeklődés, büszkeség és közlési vágy.

Ezt a dalmát kiskutya
hajtogatást az iskolában
készítette Máté.

Ügyes, gondos munka.

Jobbra: Máté és testvére, Ferike
kedvenc macskája, aki a Puding
nevet kapta.

Nem tudni, hogy mikor készült
Máté rajza, de hideg idő lehetett,
mert a cica nyakában egy sál látható.

Balra egy vidéki ház füstölgő kéménnyel. Az udvaron kerekasztal egy
emberrel és egy báránnyal, aki vizet inni jön a vályúhoz. Barna kerítés,
kék ég, napsütés és felhők. A jobb oldali képen gördeszkázó gyerekek.

Murányi Boróka 9 éves tanuló kitűnő rajza. Emeletes ház előtt, a kép bal oldalán hintázó gyermek, akit az emeletről az erkély korlátjára könyöklő másik gyerek néz. Az ablakokon függöny, a ház tornyán talán szélkakas. A kép jobb oldalán kis tó, amit nádas vesz körül. Jól láthatók a széleslevelű gyékény virágai, a buzogányok. A vízben kacsza és békák. Süt a nap. Az égen felhők és madarak, a háttérben hegyek. A rajz színharmonája is remek, jó esztétikai érzéket tükröz.

Boróka ugyan kiment a templomból a kép megbeszélésének idején, de a jutalom-banánt utána küldtük.

A fenti képeken **Szabó Henrietta** 7 éves tanuló, és rajza a szivárványról. Henrietta szülei Alsótoldon a LAB Nyúl Kft-ben dolgoznak. Henrietta is segédkezett az ebéd elkészítésében. Nagyon okosan elmondta, hogy a szivárvány létrejöttéhez napsütés és eső szükséges, az esőcseppeken a fehér fény színeire bomlik. A színek sorrendjét még nem tudta pontosan, fizikát csak később fognak tanulni. Ő is megkapta a jutalom-banánt.

A másik poszterállványra is sok kép került fel a templombejárattól balra. Az állvány mellett bal oldalon a halott Krisztus látható Mária ölében, a Michelangelo-szobor ihletése szerint.

Az állvány felső részén **Cservölgyi-Urbán Nándor** 8 éves gyermek alkotásai láthatók. A képeken „Nándi” szignó jelzi az alkotót.

Nándi elmagyarázta, hogy a földgolyó két arcát, a jó és a rossz dolgokat ábrázolta.

Bal oldalon a békés, jó dolgok, jobb oldalon a környezet-szennyezés, a háborús tank, de vulkánkitörést is látunk. Globális problémákat mutat be. Ötletes ábrázolás, hogy a száj jobb oldalon mosolyt mutat, bal oldalon pedig a lebiggyedő ív jelzi a rosszat.

Fent ceruzarajzok, lent vízfestékek készült képek. A magyar huszár-nemzetőrt a nemzeti színű zászló, a ruházat és a kard mutatja. A jobb kezében lévő pajzs nem illik oda, de a lényegen ez nem változtat.

Fenyegetően sötét színű hajó, a háttérben sötétkék szín, fehér vitorlák. Sejtethő, de Nándi el is mondta, hogy egy kalózhajót festett meg. A jobb oldali ceruzarajz ihletését a Vuk című film adta. Azt a pillanatot látjuk, amikor a kis Vuk a sündisznót követi. Fent a fa ágán madár, a csőrében talán a fészekrakáshoz hozott ágacska. Nem hiányozhatnak az égen repülő madarak sem.

Kustos Janka 5 éves kisgyermek képei. Alsótoldról Sidlovics Petra és Kustos Bence leánya már több világtalálkozón részt vett. Janka is segédkezett a nyúlörkölt elkészítésében Szabó Henrietta barátnőjével, akinek rajzát fentebb lehet látni, s akinek a kezében már ott a jutalom-banán, amint azt a lenti, bal oldali kép bal alsó sarkában láthatjuk.

Janka a lenti, jobb oldali képen látható.

Janka el is magyarázta, hogy mit ábrázolt a rajzain.

Lent a bal oldali képen az új házuk látható.

Előnye a rajznak, hogy nem túl szabályos házat látunk, a kémény ferde, a füsttől megijed a nap.

A fenti, jobb oldali kép megértése bibliai ismereteket kíván. Középen a megfeszített Jézus Krisztus. Jobb és bal oldalon egy-egy angyal. Fejük felett nem arany korona, hanem glória, azaz dicsfény. Janka odarajzolta a szárnyakat, amivel a magasba emelkednek, amit az is mutat, hogy már a nap magasságában vannak.

A jobb oldali képen a királykisasszony nem más, mint Janka maga.

A 11 éves **Lord Fiona** és testvére, a 14 éves Lord Angus Cserhátszentivánról évek óta hoz rajzokat a kiállításra.

A rajzok alján jobb oldalon lent az L Fiona szignó Lord Fiona alkotót jelzi. A bal oldali képen stilizált szép virágos mezőt idéző piros pipacsok látszanak a zöld mezőben. A jobb oldalon nagyszerű az ugró delfin. Alatta a tenger vizét csak néhány vonal jelzi.

A képek elemzését sok résztvevő hallgatta. És persze nem maradt el a szokásos jutalom. Fiona elhozta testvérének, Lord Angusnak a rajzait is, aki most nem lehetett itt.

Lord Angus rajzai is évek óta megjelennek a kiállításon. Már tavaly is geometrikus, op-artos, Viktor Vasarelyt idéző rajzokat küldött

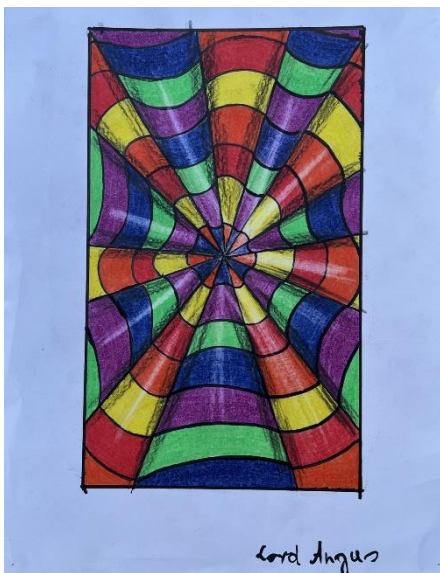
Figyelemre méltó a fenti kép, amely egy felnőtt kiállításon is megállná a helyét.

Stilizált madár? Talán. Attól függ, ki mit lát bele.

A jobb oldali kép is érdekes.

Bogyó Krisztina 6 éves gyermek rajzai.

Komoly kisasszony. A rajzai jó megfigyelőképességet és fontos gondolatokat mutatnak.

Fent:

Krisztina elmondta, amit a képen remekül ábrázolt, hogy egy tűzijáték rajzát látjuk.

Fent:

Fontos gondolat képi ábrázolása. A sok szív rajza és a szeretet, valamint középen a Kriszti felirat.

Jobb oldalon az elismerés és a szeretet jutalmát veszi át Kriszti. A háttérben a boldog édesanya, Bogyó Judit református lelkész, aki cserhátszentiváni rokon, Lord Eszter unokatestvére. A felmenők közül többen éltek Cserhátszentivánon.

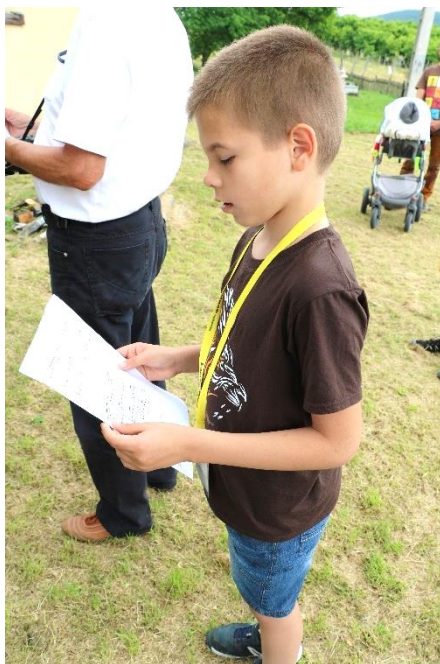
VT13. Gyerekek a találkozón

Pillanatképek

Andorkó Ferenc fényképei. A pillanatfelvételek az évek múltával egyre értékesebbek lesznek.

A szülők, nagyszülők és a gyermekek is örömmel fogják felfedezni, hogy 2023-ban Cserhátszentivánon hogyan is néztek ki.

A felvételeket készítette
Andorkó Ferenc
Budapest

Amikor diákok éjjeli menedékhelye lett a Kisboldogasszony templom

2023. június 23-án, Bokros Levente plébános érdekes tudósítást és fényképeket tett ki a Facebook-oldalára, melyeket rövid idő alatt igen sokan tekintettek meg. A képeken a cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom hajójában, éjszaka, a padsorok közötti piros szőnyegen fekvő elcsigázott, csapzott, fáradt diákokat lehetett látni. Mintha csak menekültekről készültek volna a felvételek. Ami persze igaz is, mert a vihar, az eső elől menekültek be.

Történt ugyanis, hogy budapesti Piarista gimnázium 10/b osztályának tanulói, mintegy 20-an, kerékpártúrán vettek részt Nógrád vármegyében. Az egyik fő táborhelyük Cserhátszentivánon a templomkertben volt, ahol kulturált tisztálkodási lehetőség állt rendelkezésükre, s a felállított sátraikban éjszakázhattak.

Június 22-én éjszaka azonban heves szélvihar, felhőszakadásszerű nagy eső jött, aminek az egyébként kitűnő sátrak nem tudtak ellenállni, s a diákok esővíztől lucskosan menedéket kerestek. Bokros Levente plébános atyát megkérdezték, hogy nem húzódhatnak-e be a sekrestyébe. Nem. Ez volt a rövid válasz, de a feszültség hamar oldódott, amikor az atya megmondta, nem a sekrestye, hanem az egész templom rendelkezésre áll, mint menedékhely, ahol az éjszakát el lehet tölteni.

A templomok régi funkciója, hogy menedéket, menedékjogot biztosítanak. Az „azilum” görög eredetű szó jelentése mutatja, hogy a templom védelmet nyújt az oda menekülőknél. Erre volt példa a júniusi eset is. A piarista diákok másnap hálás szívvel bicikliztek tovább Váchartyánra, majd onnan haza.

A fényképek a világhálón megtekinthetők, de itt is közreadunk néhányat.

Kerékpárok és sátrak a Kisboldogasszony templom mellett

A templom, mint azilum.

A budapesti Piarista Gimnázium 10/b osztály tanulói 2023. június 22-én éjszaka a nagy vihar és eső elől a templomba menekültek be Bokros Levente plébános atya engedélyével.

A fáradt diákok, mint a menekültek, jól aludtak a templomhajó szőnyegén.

A vizes sátrak szárítása és csomagolása a templom lépcsőjén.

Ezután irány Váchartyán, majd onnan haza Budapestre.

*Forrás: Bokros Levente
plébános Facebook oldala*

Orgonakoncert a Kisboldogasszony templomban

Szent István liturgikus ünnepén,
2023. augusztus 20-án, 18:00 órakor kezdődött
Dr. Bednarik Anasztázia orgonaművész koncertje

Bokros Levente plébános meghívólevele:

Dr. Bednarik Anasztázia (DLA) Vácott működő orgonaművész. 1964-ben született Kassán. Orgonatanulmányait édesapja keze alatt kezdte 11 éves korában, zongoratanulmányaival párhuzamosan, majd Gergely Ferenc és Kárpáti József növendéke volt. 1978-82 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a Zeneakadémián orgona szakon tanult, végig Lehotka Gábor tanítványaként. 1987-ben szerezte meg orgonaművészi és szakközépiskolai orgona és zeneelmélet tanári oklevelét, kiváló minősítéssel. Részt vett Milan Slechta és David Titterington mesterkurzusain. 1983-ban a budapesti Liszt versenyen Kodály-különdíjat nyert, 1988-ban ugyanott IV. helyezést ért el.

1987 óta Vácott tanít orgonát a Zeneiskolában, majd az 1988-ban alapított Pikéthy Tibor Zeneművészeti Szakközépiskolában is, ahol 1995-től 2010-ig igazgatóhelyettes volt, majd az intézmény vezetője lett. 2013 szeptemberétől a váci Bartók Béla Zeneiskola igazgatója, majd 2014-től az összevont Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola, Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője. A váci Ferences templom orgonistája, a budapesti Harmat Artúr Központi Kántorképző, illetve a MALEZI Karnagyképző tanára volt az intézmény megszűnéséig. 2012 őszétől az Apor Vilmos Katolikus Főiskola óraadó oktatója főiskolai tanári beosztásban. A kántor szak szakfelelőse.

Mindenkit szeretettel várunk.

A magas színvonalú koncert programja az orgonairodalom jeles műveit ölelte fel Johann Sebastian Bachtól a XIX. és XX. századi magyar szerzőkig:

Bach J.S. (1685-1750)

D-moll toccata és fuga. BWV 565

Bach J.S. (1685-1750)

Korál a 147. kantátából

Clerambault L-N (1676-1749)

Suite de Deuxième

Mendelsson (1809-1847)

B-dúr szonáta

Arcadelt J. (1505-1568)

Ave Maria

Liszt F. (1811-1886)

Tu es Petrus

Bartók B. (1881-1945)

Este a székelyeknél

Farkas F. (1905-2000)

Régi magyar táncok

Pikéthý T. (1884-1972)

Improvizáció a himnusz felett

Ráadás

Bach J.S. (1685-1750)

G-dúr Preludium és fuga BWV 541

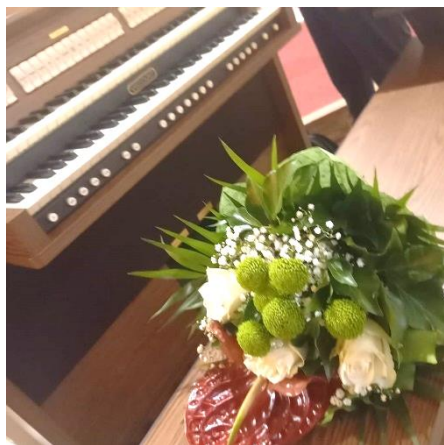

Gyülekezik a hallgatóság.

Bokros Levente plébános köszönti a résztvevőket és bemutatja
Dr. Bednarik Anasztázia főiskolai tanár művésznőt.

Az új elektromos orgona szépen szólt Dr. Bednarik Anasztázia orgonaművész keze és lába alatt. A lábpedálok mély hangjai is szépen szóltak. Nagy élmény volt hallgatni.

A köszönet virágai. A falu életében nagy esemény volt a remek koncert, ezúton is köszönjük a művésznőnek.

Forrás Piknik történetek 2021-2023

A Sárga könyv előző számában már beszámoltam arról, hogy egy elszánt csapat (Barna Péter, Csonka Erika, Gyürky Mária, Littai Zsolt, Schmidt Gábor és fia, Sramkó Gábor és fia,) felállított egy információs táblát, és egy cserkészkeresztet a Hármás-forrás közelében.

A kereszt a hajdani mintájára készült, egy régi képeslapon bukkantunk rá. Megáldására 2021. július 25-én, Szent Kristóf napján került sor, Bokros Levente atya közreműködésével. A kereszt ünnepélyes felavatása olyan jól sikerült, hogy megszületett az elhatározás: ezen a napon minden évben rendezünk egy Forrás Pikniket, ahová várjuk a Hármás-forrást, természetet, hagyományokat kedvelő embereket. Szent Kristóf az utazók, vándorok védőszentje. Ő szerepel a plakátunkon, meghívónkon.

Első Forrás Piknik (2021. július 25. Szent Kristóf napja) - „Az ünnepélyes”

43 érdeklődő vett részt. Többek között itt voltak a pásztói cserkészek, Ugróczky Gábor az „öregcserkész” Budapestről. Nagy Csaba tárogatója szólt. Jó hangulatú volt. Felhívásunkra több zsák szemetet szedtek össze a fiatal, lelkes résztvevők. Részletes, képes beszámoló az előző számban.

Második Forrás-Piknik (2022. július 25. Szent Kristóf napja) „A barátságos”

22 fő érdeklődő természetbarát látogatott el a Hármaskörhöz a nap folyamán. Többségük Ecsegről érkezett, de voltak Cserhátszentivánról, Budapestről, Debrecenből is. Baráti beszélgetések keretében cseréltünk véleményt aktuális természetvédelmi kérdésekről. Az otthonról hozott elemőzsia mellett friss pogácsát kínáltunk. Sikere volt a lilahagymás zsíros kenyérnek. A kenyeret az Ecsegi Bézma Pékség ajánlotta fel. A gyerekek egész nap fogócskáztak, hegyet másztak. Pihenésképpen kézműveskedtek: faágakból spárgával apró keresztet készítettek, amit emlékebe vittek haza. Az összejövetelet Sramkó Gábor feleségének (Izabella) furulya játéka zárta. Kérésünkre adta elő Kodály Zoltán Esti dalát. Mi meghatódva énekeltünk.

Harmadik Forrás-Piknik (2023. július 25. Szent Kristóf napja) „Az esős”

A harmadik piknikre nagyon készültünk. Számos emlékeztető meghívást küldtünk szét, köztük a Salgótarjáni Zöld Út Turista Egyesületnek (ZUTE) is, akik 2023. áprilisban ezen az útvonalon túráztak. Vártunk az idén a természetbarátokat Pásztóról, Jászberényből, Kozádról, s Bátonyterenyről is!

26 érdeklődőt számolhattunk össze. Budapest 7fő (2 felnőtt 3 gyerek), Etyek 5 fő (három gyermek szülővel), Bátonyterenye 3 fő (köztük

a ZUTE egy túravezetője), Debrecen 6 fő (négy gyermek szülőikkel), Jászberény 1 fő, Cserhátszentiván 2 fő (apa és fia), Órbottyán 2 fő.

Kellett az esernyő

Sajnos az időjárás nem kedvezett ebben az évben. Napsütésben indultunk el a Hármas-forráshoz, de mire odaértünk már zuhogott az eső. A közelben lakók el sem indultak a meteorológusok intelmére, s az eget kémelve.

A néhány elszánt forráskedvelő délig kitartott, s bőrig ázva vitte vissza a piknik kellékeit Cserhátszentivánra. Gyürky Mária udvarában jött össze az „ázott” csapat. s bográcsolás közben szárítkoztak. Felejtették a bűt koccintással, nótával, anekdotákkal! A vidám csapathoz az Angyalkert Táborban tanyázó zenészek is csatlakoztak. Este, köszönetképpen szerenádot adtak a szorgos háziasszonynak. Így végül jó hangulatban zárult a nap.

A gyerekeknek nincs rossz idő

Bal oldali képen: A Hármás forrás 1938 tábla, alatta a csobogó forrásvíz, előtte Barna Péter. Ekkor még nem esett. Jobb oldali képen: A Cserkészkereszt, aminek felújítása 2021-ben történt.

Készül a zsíros kenyér teríték. Molnár Erika és Barna Gábor szorgoskodnak.

Bal oldali kép: A két öreg sem ázik meg.
Középen Ugróczky Gábor, aki busszal utazott Budapestről Alsótoldig. Két évvel ezelőtt is itt volt a Cserkészkereszt avatásán. A cserkész egyenruhába itt öltözött át.
Molnár Erika Budapestről, valamint Barna Gábor Jászberényből, Barna Péter Bátorterenyéről.

Jobb oldali kép: Kaszás József Bátorterenyéről, szemléli az öreg öntöttvas táblát, 1938-ból. A kép bal szélén az információs tábla lászik.

A hármass forrás előtt
az ifjú Kovács család
Etyekről.

A háttérben zöldellő erdő
fái.

A fényképeket készítette Kaszás Józsefné, Editke, ZUTE
túravezetője, Bátornterenyéről

Jövőre is várjuk a Hármassforrás régi és új barátait!

Utóirat: Támogatóink köre is bővült, íme:

Barna Péter, Bátornterenye; Bézma Pékség, Ecseg, Varga Dániel
ügyvezető; Cserhátszentivánért Alapítvány; Gyürky Mária,
Cserhátszentiván/Budapest; Magyar Erika, Budapest; Stadler Árpád,
Ecseg.

Barna Péter
Neuburg an der Donau, 2023. 09. 02.

Búcsú Kisboldogasszony napján

Az 1942-ben elkészült új templomot Kisboldogasszonynak szentelték fel. Az oltárkép, Takács István jeles mezőkövesdi festőművész alkotása, Mária születését ábrázolja. A falu búcsú napja a korábbi Keresztelő Szent János, azaz Szent Iván napról így érthetően átkerült kisboldogasszony napjára, azaz szeptember 8-ra.

A búcsúünnepség helyszíne a templom és a templomkert, házigazdája Bokros Levente plébános volt, aki a szentmisét bemutatta. Díszvendég Beer Miklós nyugdíjas váci püspök volt, akit már sokszor üdvözölhattünk Cserhátszentivánon a világtalálkozók alkalmával.

Az itt közreadott fényképek jól mutatják az esemény hangulatát, a szentmisét, a közös étkezést, a beszélgetéseket.

A szentmisét Bokros Levente plébános mutatta be. Az oltár körül a ministránsok

Bokros Levente plébános fogadja a vendégeket. A kép bal oldalán arany színű pluviálében Beer Miklós nyugdíjas váci püspök.

Készül az ebéd.

A jó hangulatot mutatják a fenti fényképek.
A lenti képeken fekete ingben Beer Miklós nyugdíjas váci püspök.

Sándor Rezső versei

Sándor Rezső most nyugdíjas budapesti lakos, 1941. december 1-én született Cserhátszentivánon. A korábbi könyvekben már megjelentek versei.

Az itt közreadott vers keletkezésében minden bizonnyal közrejátszott személyes élménye, hogy egy súlyos betegség miatt nagy műtéten esett át.

ELŐBB - UTÓBB

Holtaknak nagy Ura, élőknék rémálma,
azt hittem értem jött oda a kórházba.
Kaszáját sebesen forgatta fölöttem,
töprengett, úgy döntött: mást vitt el nem engem.

Holtaknak nagy Ura, élőknék rémálma,
sokadszor is eljön az élővilágba.
Kaszáját más fölött fogja majd letenni,
akkor fog engem is magával elvinni.

Halottak Urának nincs olyan hatalma,
hogy lehunytt szemeket végleg zárva tartsa.
Megváltónk azokat örökre felnyitja,
Mennysorság ajtaját igaznak megnyitja.

Sándor Rezső akrosztichon verse

Cserhátszentiván

Szülfalum Te szép Cserhátszentiván,

Almomban is szemem látni kíván.

Nagy büszkeséggel tekint Rád a Bézma,

De fentről üdvözöl a Bak-kő is néha.

Odalent a völgy, kispatak csörgedez,

Rajtra kész, de nincs más kivel versenyez.

Rád vigyáz temető műemlék tornya,

Emlékezik a múltra, hisz nincs más dolga.

Zöldben pompáznak Középhegy fái,

Sütkéreznek Pelecke lankái.

Őrzi határod távoli Vereshegy,

kisfalum kívánom: örökre maradj meg.

Soraim kezdőbetűi adják a nevem.

1941-ben itt születtem,

1957-ig itt éltem,

azóta Budapesten.

A 4. Világtalálkozó alkalmával 2012. június 14-én megjelent
könyvből átvett vers

Felhőszakadások, villámáradások, belvizek és árvizek Cserhátszentivánon

Összeállította Dr. Szalay Ferenc

A természet, az időjárás szélsőséges eseményei nem kímélik Nógrád vármegyét, s így Cserhátszentivánt sem. A megye inkább a csapadékszegény régiók sorába tartozik, de időnként villámáradások, árvizek jelentkeznek. Ebben a fejezetben ezeket foglaljuk össze.

Az éves átlagos csapadék mennyisége Nógrád vármegyében északon 600-620 mm, délen 560-600 mm. A megye vízfolyásokban gazdag, állóvizekben viszont szegény. Vizei négy nagyobb folyó, az Ipoly, a Zagyva, a Galga és a Tarna vízgyűjtő területéhez tartoznak. A folyók és patakok vízhozama szerény és szélsőségesen változó. Vízföldrajzi különlegességek a főleg a Zagyva völgye mentén fakadó szénsavas, kénhidrogén források, az úgynevezett csevicék. Sóshartyánnál jódos-sós gyógyvíz fordul elő, Pásztón a 30 °C fokos vizet a strand használja. Cserhátszentivánon is volt meleg vizű forrás, az 1930-as években kiépült strand híres és igen látogatott volt. Sajnos az 1950-es évektől a strand megszűnt, a melegvíz elapadt. A villámáradások és árvizek a kiépített strand köveit elhordták.

A megye két vízgyűjtő rendszer találkozási pontján, illetve vonalán fekszik. Az északi terület vizei az Ipolyon keresztül a Dunába jutnak, a déli területről, a Cserhát vonalától délre a Zsunyi-patak folytatódik a Szuha-patakba, amely Zagyvába, az pedig a Tiszába viszi a vizet.

A **Szuha-patak** legnagyobb ága Garábtól északra, a Zsunyi-hegy déli oldalán ered. Emiatt Cserhátszentivánig *Zsunyi-pataknak* nevezik, aminek hossza 15 km. Garábtól délnyugati irányba haladva érinti Felsőtold, majd Alsótold községeket. Cserhátszentivánnál egyesül a nyugati irányból Kutasó felől érkező *Cserkúti-patakkal*, s innentől a

térképek *Szuha*-patakként jelölik, ami 25 km. Ez a név rá is illik (a *szuha* szláv eredetű szó, jelentése száraz), mert csapadékszegény nyarakon gyakorta kiszárad.

A patak majd délkeletnek fordulva Ecseg, Csécse, Szarvasgede községek területeinek érintésével Zagyvaszántónál folyik a Zagyvába. Medrét a 19. és 20. századi folyószabályozások idején a Zagyváéhoz hasonlóan terméskővel erősítették meg. Ennek következtében csatorna jellege lett. Ezért Zagyvaszántón pl. még az 1950-es években is a Zagyvát „nagykanálisnak”, a Szuhát „kiskanálisnak” nevezték. A Zagyva, amelynek teljes hossza a Karancs hegytől számítva 179 km, Zagyvaszántótól sík területen haladva Szolnoknál torkollik a Tiszába.

A cserhátszentiváni villámáradásokról, árvizekről szóló tudósításokat különböző helyekről lehetett összegyűjteni. Az információk forrásait, ahol lehetett, megjelöltem. Felhasználtam a személyes beszámolókat, valamint a korábbi „sárga könyvekben” szereplő adatokat és fényképeket is.

Cserhátszentivánban a túl sok víz két úton szokott megjelenni. Az egyik forma a **villámáradás**, amikor a környező hegyekről, mezőkről zúdul le a hirtelen keletkezett nagy mennyiségű csapadék, amit a föld nem tud elnyelni, és sem a Zsunyi-, sem a Suha-patak nem tud befogadni. A víz **ilyenkor felülről jön**, onnan árasztja el a falu mélyen fekvő részeit. Persze néha már a Zsunyi-patak előtt is hatalmas vízmennyiség jelenik meg, igaz, hogy általában rövidebb időre. Nehezíti az elfolyást, ha az árkok, átereszek nincsenek kitisztítva.

A rövid ideig tartó, de igen heves esők, amelyek során a patakok hozama órákon belül akár több százszorosára is duzzadhat, árvizet váltanak ki. Volt olyan eset, például 1968. szeptember 5-én, amikor Cserhátszentivánon a Kossuth Lajos utca 4. sz. vonalában a Jóska patak vízszintje hirtelen 8 métert emelkedett. A villámáradás jellemzően a hegy- és dombvidékek kisebb vízfolyásain alakul ki a nagy csapadékterhelés miatt. Időintervalluma általában fél órától 6

óraig terjed, de több árhulláma is lehet. A második árhullám a telített talaj miatt már kevesebb esővel is magasabb lehet az elsőnél.

A másik forma, amikor azért van sok víz Cserhátszentivánon, mert a mélyebben folyó Zagyva megárad a más vízgyűjtő területekről érkező sok víz miatt, és nem tudja befogadni a Szuha-patak, az pedig a Zsunyi vizét, és **mintegy alulról érkező áradás okozza az árvizet**. Persze a két forma sokszor keveredik, s egyszerre működik a két mechanizmus, amire több példát láttunk.

Időrendi sorrendben a következő villámáradásokról, árvizekről vannak adatok:

1801	Árvíz, három halott
1968. szeptember 5.	Villámáradás
2010. május-június	Árvíz két hullámban
2018. április 10.	Felhőszakadás, jégeső, belvíz
2023. június 9.	Villámáradás

1801. évi árvíz Cserhátszentivánon

A szájhagyományban erősen tartja magát, hogy 1801-ben olyan nagy árvíz volt Szentiványon (ez volt az akkori neve Cserhátszentivánnak), hogy három emberéletet követelt. Írásos forrás *Mocsáry Antal*: Nemes Nógrád vármegyének Históriai, Geographiai és Statistikai Esmertetése (Rézre metszett rajzolatokkal Négy Kötetben, Pesten 1826, Petrózai Trattner Mátyás' betűjével) című könyvben olvasható, hogy a megyében gyakoriak az árvizek.

A Nógrád vármegye községei című írásban (írta Reiszig Ede dr. történétíró, kiegészítette Vende Aladár szerkesztő) a Cserhátszentiván címszó alatt olvasható: „A Szuha-patakot a helybeliek Karpi pataknak is nevezik, ama Karpi nevű mérnök után, akit 1801-ben, két gyermekével együtt, a megáradt víz elsodort.”

1968: Áradás szeptember 5-én

Horváth Dóra leírása, ami a Cserhátszentiván honlapon olvasható:

„1968 őszén nagy felhőszakadás volt. A környező hegyekből nagy mennyiségű víz zúdult le, elöntötte a falut. Mindent vitt a víz, ami az útjába került, állatokat, takarmányt, utak, hidak, kerítések mentek tönkre. Ekkor nagyanyám, (Siraky Gáborné sz.: Noskó Etelka) azt vette észre, hogy az árvíz egy embert sodort el, motorral együtt. Mozgósított mindenkit, köteleket dobáltak neki, és nagy nehezen kihúzták a vízből. Megmenekült. A férfi, K. József, alsótoldi lakos, örökre hálás volt nagyanyámnak.”

A megmentett férfi Kabács József ÁFÉSZ dolgozó volt, aki Cserhátszentivánról motorkerékpárral igyekezett Alsótoldra. Bár látta, hogy víz borítja az utat, azt gondolta, hogy még át tud jutni, azonban a balról jövő víz sodrása olyan erős volt, hogy motorkerékpárral együtt elsodorta. Az volt a szerencséje, hogy egy faágban meg tudott kapaszkodni, s hogy a fenti leírás szerint a hozzádobott kötelek segítségével ki tudták húzni.

Balás István (most 92 éves) közlése felesége, Gizella elmondása alapján:

A Kossuth Lajos út felső szakaszán a hirtelen jött hatalmas vízmennyiség kezdetben feltorlódott a Kovách György portáján lévő boltíves kőhídnál, ami a patak túlsó oldalára vitt át. Meglehetősen erős és széles híd volt, amin szekerek, sőt traktorok is át tudtak hajtani. Rövid idő után azonban víz ereje elmosta hidat, a köveit továbbvitte. A kis patak szintje 8 métert emelkedett. Ezt onnan lehetett kiszámolni, hogy a magasabban álló házuk küszöbéig ért a víz. Mindent vitt a víz. Széna- és szalmakazlak is úsztak. Elvitte az ár a gyümölcsfákat is gyökerestül. Nyolc szilvafájuk, két alma- és két körte fájuk veszett oda.

Kissé lejjebb, Babindali József házánál a beton alapú disznóólat is elsodorta az áradat. Szerencsére a jószágot még időben ki tudták menteni.

Minden irányból jött a víz. A Peleckéről a zsidó temető és a kálvária felől is rohant lefelé, és egyre csak torlódott, mert a megáradt Zsunyi-patak nem tudta befogadni ezt a mennyiséget. A víz szintje egyre emelkedett, egészen a tejcsarnok küszöbéig ért, víz alá került a buszmegálló és a Rákóczi úton átvívó híd is.

Néhai Füles Lajos plébános írása a Historia Domusban

„Emberemlékezet óta a legsúlyosabb csapás szeptember 5-én érte a falut. Reggel 6 óra felé beborult az ég, dörgött, villámlott, 11 óra körül el kezdett esni, először csak jég, mindent tönkretett, majd felhőszakadás, amely a környező hegyekből lezúdulva elöntötte a falut. Az apró jószágot mind elpusztította, takarmány jóformán semmi nem maradt a faluban. Volt olyan lakás (a Völgyben) ahol a szekrény tetejéig ért a víz. Utakat, hidakat, kerítéseket mind tönkre tette. Óriási volt a kár. Az eső jó 2 óra hosszat tartott. Emberéletben hála Istennek nem esett kár. S mindez a templom búcsúja előtt 2 nappal. Bizony gyász-búcsú volt.”

(Murányi Gyula kiegészítése: Az atya szerényen elhallgatta, hogy a Vargáék Jóska patak melletti istállójában benn maradtak a tehenek. Kötelet kötött magára és bement, elkötötte és így megmentette azokat).

2010. május-június: Árvíz két hullámban

Az árvíz két hullámban jött. A májusi áradás után átmeneti enyhülést követően jött a következő, a második, nagy árvíz 2010. június 20-án éjjel. A Cserhátszentiván 2010 és a Cserhátszentiván 2011 című „sárga könyvekben” beszámoltunk az eseményekről (Dr. Szalay Ferenc szerk., 2010. és 2011. Budapest, Felabor Hungary Kft).

Árvíz 2010 májusában

A faluban volt már több nagy árvíz, de május hónapban eddig nem. A hetekig tartó esőzés igen sok gondot okozott a kertekben, házakban és az utakon. A dombokról lerohanó víz megduzzasztotta a patakokat, ugyanakkor a talaj is rendkívüli mértékben átázott, több ház pincéjét elöntötte a víz. Volt, ahova tűzoltókat kellett hívni szivattyúzáshoz. A víz elöntötte a Rákóczi utca egy részét és a Szigetre vezető közúti hidat is.

A helybeliek homokzsákokkal védekeztek. Szerencsére a május 16-án tetőzött ár viszonylag hamar, egy hét alatt levonult, emberéletet nem követelt, de jelentős anyagi kárt okozott. Ekkor még nem lehetett tudni, hogy néhány héttel később, 2023. június 20-án éjjel jön a nagy árvíz.

„Tengert láték, ahogy kitekinték” – akár a faluról is írhatta volna ezt Petőfi. A megáradt Zsunyi-patak vize hömpölyög a Rákóczi úton. A figyelmeztető háromszög alakú közlekedési tábla vízben áll. Az

örvénylő víz ellepte a Szigetre vezető hídát is. A túloldalon látszik az aszfaltút, de oda már nem lehetett átmenni.

Idézet Kovács Éva írásából:

Május elején már több nagyobb felhőszakadás volt, de azon kívül, hogy a patak kilépett a medréből, és nálunk a szemben lévő útról és árokból folyt a kb. 5 cm-es víz, nagyobb gond nem történt. A víz végigfolyt a kertünkön, és a végén visszatért a patakmederbe.

Május 15-én volt az első nagyobb eső. A szemben lévő útról és árokból már annyi víz folyt le a földről, hogy éjszaka betörte a kapunkat, és elárasztotta a kertünket. A patak ismét megáradt, a kertünket és a szomszédban lakó Kalocsa Lászlóné (Éva néni) kertjét a víz alámosta. A víz mindkettőnk kertjéből több méter mélységben nagyobb területet szakított ki.

Ez a folyamat már hosszú évek óta tart, aminek következtében mindkét telek kb. 3 méterrel már keskenyebb, mint valaha volt. Azok a fák, amelyeket valaha még a férjem nagypapája ültetett a telekre, már a patakmeder közepén voltak.

Május 25. után minden nagyobb eső után kilépett a patak a mederből, és elárasztotta a Rákóczi utcát, a szemben lévő útról és az árokból lezúduló víz pedig a kertünket.

Bal oldali kép: A Szigetre vezető gyaloghíd aljáig ért a zúgó víz.

Jobb oldali kép: A lakosok megkezdik a védekezést, töltik és viszik a homokzsákokat. A képen balról: Schmidt Gábor, Vígh Anna, Józsa Csaba, Nagy Mihály, Noskó László, Radóczy István, Szabó Tamás.

2010. június 4. Vadvízi evezős Cserhátszentivánon

Még június 4-én is olyan nagy volt a heves sodrású víz, hogy egy vadvízi evezős jött csónakjával, s a Zsunyi-patakról lefelé evezett. Erről fényképes beszámoló jelent meg a Cserhátszentiván 2011 című könyvben. (Dr. Szalay Ferenc (szerk.), 2010. Budapest, Felabor Hungary Kft, 132-151. oldal). Ebből idézünk.

Egy ismeretlen, kedves vadvízi evezős jelent meg piros csónakjával 2010. június 4-én Cserhátszentivánon. A májusi árvíz után, a nagy esőzések miatt még hetekig magas volt a vízállás a Zsunyi- és a Szuha-patakban. Nyilván a sebesen folyó, zúgó, hömpölygő víz vonzotta ide.

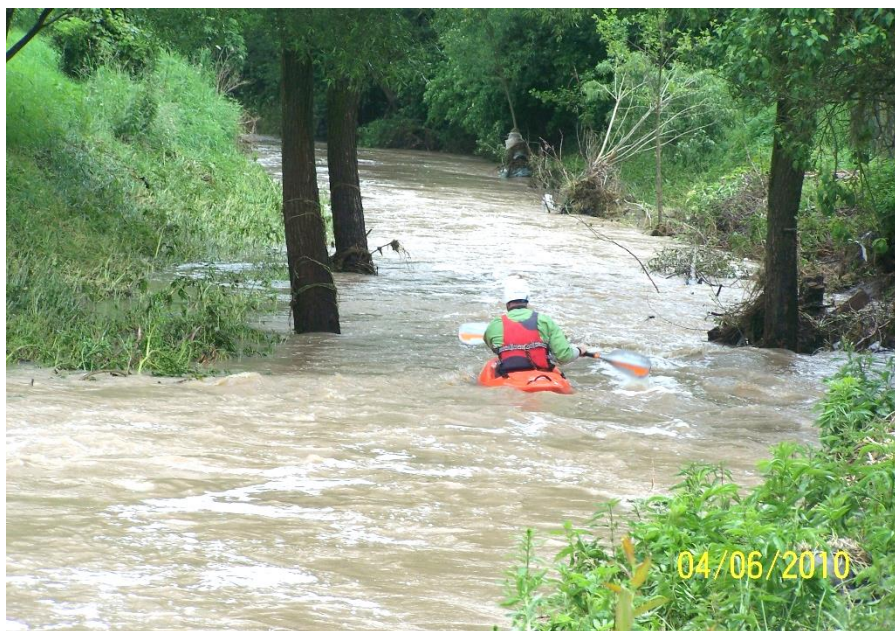
Akkor még nem tudhatta senki, hogy tizenhat nap múlva jön a nagy árvíz.

Néhány érdeklődő figyelte, amint gyorsan vízre szállt az örvényes, habos patakba és elevezett lefelé, Ecseg irányába. Kovács Zsolt fényképezőgéppel megörökítette a nem mindennapi eseményt, amit többen figyeltek, köztük a csónak mellől kék dzsekiben a gyermek Kovács Krisztián.

A bal oldali fényképen a piros csónak mellett Kovács Krisztián és az ismeretlen vadvízi evezős.

Jobb oldali képen a vízre szállás pillanata.

A vadvízi kajakos nagy ügyességgel evezett lefelé a megáradt Zsunyi, majd a Szuha-patak vizén Ecseg felé. A felszerelése szabályos, az előírásoknak megfelelő volt.

Láthatóan élvezte a lehetőséget.

A fényképeken jól olvasható a dátum, 2010. június 4.

Az alsó képen középen, a patak jobb partján látható, hogy egy fiatalabb fát már kimosott az áradó víz. Az öregebb fák még bírták a rohamot.

Az árvíz levonulása után sok uszadékfát lehetett találni a patak partján.

2010. június 20. A nagy árvíz

Idézet Kovács Éva írásából.

Június 20-án éjszaka volt a "nagy" árvíz.

Este 10 óra körül a szemben lévő útról kb. 60 cm magasságban és 5 méter szélességben zúdult a víz egyenesen a házunknak. Semmit nem tudtunk tenni, mert néhány homokzsák állt csak a rendelkezésünkre. A patak nagyon gyorsan kiöntött, így a néhány segítségünkre indult lakos kénytelen volt hazamenni, hiszen féltek, hogy később nem lehet kimenni az utcából. Tudomásom szerint megpróbálták munkagéppel megközelíteni a házat, hogy homokzsákokat hozzanak a részünkre, azonban a víz már a munkagépet is elsodorta. A háznál Schmidt Gabi maradt velünk segíteni.

Éjjel 1 óra körül a víz már átfolyt a kerítésen, és elárasztotta a kertünket, de Éva néni és a másik szomszéd, a Holecza család kertjét is. A vízszint folyamatosan nőtt, így kénytelen voltam felhívni a pásztói tűzoltókat, valamint Salgótarjánban a Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot. Értesítettem Jozipovics György polgármester urat is.

Mivel a Rákóczi út teljes mértékben járhatatlan volt, senki sem tudott a segítségünkre jönni. A pásztói tűzoltók, valamint a katasztrófavédelem munkatársai félóránként hívtak telefonon, hogy tájékozódjanak az aktuális helyzetről. Azt az instrukciót kaptuk, hogy amennyiben a víz eléri a ház bejárati lépcsőjének a szintjét, egy váltás ruhával és egy napi élelemmel hagyjuk el a házat. Időközben kiderült, hogy már nem csak a Rákóczi út volt megközelíthetetlen, hanem maga a település is, hiszen az Alsótold és Cserhátszentiván között lévő híd is víz alá került.

A víz elérte ugyan a házunkba vezető lépcső legalsó fokát, azonban szemmel láthatóan apadni kezdett, így vártunk még. Éjjel fél 3-kor telefonált a pásztói tűzoltóság munkatársa, hogy azonnal hagyjuk el a házat, mert Alsótoldról azt az információt kapták, hogy hamarosan egy még nagyobb árhullám érkezik. Néhány perccel később egy hangos robaj kíséretében kidőlt a kerítésünk, akkor nem is láttuk, hogy mi történt, csak hallottuk, és a vízszint mintegy 80 centimétert emelkedett néhány perc alatt, és körbevette a házat. Az egyetlen hely, ahol még nem volt víz, az a házunk Holecza család felé eső oldala volt. Itt másztunk ki a lányommal és a férjemmel a kerítésen.

Schmidt Gabi időközben hazament aludni, de fél 3 körül visszajött. A kertetek megkerülve, a földeken keresztül szintén a segítségükre érkezett Szilassy Sanyi, Nemecz Gergő, Vigh Robi és Bagjos Sándor. Nagyon hálásak vagyunk nekik, mert ők segítettek a néhány rendelkezésre álló homokzsákot kihalászni a vízből, és ezekkel tudtuk megvédeni a bejárati ajtót. Azt hiszem ennek köszönhető, hogy a házban nem fél méteres, hanem csak néhány centiméteres víz állt néhány órával később.

Gábor reggelig a férjemmel maradt, segített neki. A lányommal én azt a néhány órát az autókban töltöttem, ami szerencsére a ház előtt parkolt. Fél 6-kor tudtunk visszamenni a házba, és akkor láttuk, hogy a víz sajnos oda is bement. A férjemmel rögtön elkezdtuk a takarítást, amit napokig folytattunk.

Délután a polgármester úr intézkedésének köszönhetően két teherautónyi homokot szállítottak hozzánk a pásztói Tüzepről, és homokzsákokkal megerősítették a ház védelmét. Nagyon sokan segítettek a lakosok közül a homokzsákok töltésében és a gát felállításában.

Hasonló kár érte Bercsényi Béla bácsiékat a Sziget-közben. Ők éjszaka 70-80 cm-es vízből mentették az állatokat. Az autójuk sajnos a garázsban volt, ahol a víz fél méteres magasságban állt. A pincébe is betört a víz. A melléképületben tárolt takarmány elázott, a méhkaptárakat elsodorta víz. Napokig, hetekig tartott, amíg rendbe tudták tenni a portát.

Éva néninek, a Holecza családnak és nekünk hetekig nem volt még ideiglenes kerítésünk sem.

A június 25-i hétvégén a lakosság körében aláírásokat kezdem gyűjteni a hid- és a patakmeder ügyével kapcsolatban. Később az önkormányzat válasza is megérkezett, amelyben támogatásukról biztosítanak, és tájékoztatnak a „vis major” pályázat

Az aláírásokkal június 30-án személyesen felkerestem Dr. Nagy Andor országgyűlési képviselő urat, aki szintén ígéretet tett arra, hogy a megfelelő helyeken támogatni fogja az önkormányzat pályázatát. A polgármester úr szintén írt levelet a képviselő úrnak.

Július 9-én egész nap, 10-én pedig délig tartó munkával Bakay Józsi a saját munkagépével kimélyítette és kiszélesítette a patakmedret. A hőségben egész nap tisztességgel dolgozott, pedig az önkormányzatnak nem volt pénze, és nem tudott fizetni a munkáért. Nagyon köszönjük neki, amit a faluért tett!

A híd egyre rosszabb állapotban van, a Sziget-közben lakók autóval nem mindig tudnak közlekedni. Hol homokzsákokkal, hol kavicssal próbálja az önkormányzat járhatóvá tenni, de sajnos ez mindig csak a következő áradásig tar Minél előbb megoldást kell találni a híddal kapcsolatban.

Kerítésünk még mindig nincs, ugyanis. az önkormányzat ígérete szerint a telkünk patak felőli oldala fel lesz töltve még idén. Sajnos, amíg ez nem történik meg, nem tudjuk elkezdni a munkálatokat.

A polgármester úr tájékoztatása szerint 1200 homokzsákot használt a falu a védekezéshez, ebből 600 a mi házunkat védte.

Cserhátszentiván, 2010. július 20. Kovács Éva

A nagy víz éjszaka jött. Reggelre látni lehetett, hogy a kőkerítést is elmosta az ár.

A kiáradt és visszahömpölgő víz megrongálta és elmosta a Szigetre vivő híd egy részét.

A víz pusztító ereje. Elmosott híd és mederfal, megdőlt villanyoszlop, nagy farönk, mint gyufaszál a patak mederben. A dombról, a szőlős kertből látszik, hogy milyen nagy területet öntött el az ár.

Megdől a kukorica. Az ár elsodorta Bercsényi Béla méhkaptárait is. A pincébe is betört az ár. Bor helyett víz folyik.

Felkészülés az újabb áradásra. A falu lakói töltik a homokzsákokat.

Homokzsákok.

Bakay József saját munkagépével kimélyítette és kiszélesítette a patakmedret, hogy a víz könnyebben tudjon elfolyni. A munkát 2010. július 9-én kezdte. Köszönet érte.

2018. április 10. Felhőszakadás, jégeső, belvíz.

(Részletek a Cserhátszentiván 2019 könyvből (szerk. Szalay Ferenc))

Ezen a keddi napon délután kettő és négy óra között mennydörgés, villámlás kíséretében leszakadt az ég. Rövid idő alatt hatalmas mennyiségű, borsónyi jégszemekkel vegyes eső hullott Cserhátszentivánra. Az utakon vastagon hömpölygött a víz, ami a domboldalak felől sok iszapot sodort magával. A füves részeken sok helyen még órákkal a felhőszakadás után is láthatók voltak a

jégszemek. Szerencsére a patak vízszintje nem volt magas, el tudta nyelni a sok vizet. Áprilisban sokféle időjárási helyzet fordulhat elő, de ilyen rövid idő alatt ilyen sok vízre még az idősek sem emlékeztek. A Deák Zsuzsanna és Bényey Zsolt által küldött fényképfelvételek jól mutatják a Rákóczi úton vastagon hömpölygő vizet. Az utat csak másnapra sikerült letakarítani.

Bár az eső szűnőben, valamit tenni kell, hogy a víz elfolyhasson. A képen Cservölgyi Zoltán (elől zöld kabátban), Turcsányi Istvánné és Cservölgyi Csilla keresi a legmélyebb pontot, ahol a víz elfolyhat a *Zsunyi-patakba*.

Vastagon hömpölyög a víz, keresi az utat magának. Cservölgyi Zoltán próbálja megnyitni a patak felé kiépített kis átereszt, amit a sok iszap és hordalék eltömített. Sáros víz ömlik be a patakba.

Tengernyi víz a Rákóczi utcán, amit csak másnapra sikerült megtisztítani. A kép bal oldalán az új hídhoz tartozó védfal egy része. Jól látszik a patak és a belvíz közötti szintkülönbség.

Ez a felvétel azt is mutatja, hogy áprilisban történt az esemény. Szép zöld a fű, leveleznek a fák, a bokrok.

A kép közepén fent látszik az ecetfa (*Rhus typhina*) jobb oldalról behajló ága, és a magas kerítés, ill. támfal felett jobbra a szépen virágzó, nagyon illatos kikeleti bangita (*Viburnum Bodnantense Dawn*).

2023. június 9. Villámáradás

Részletek a cserhátszentiváni képviselő testület interneten is olvasható jegyzőkönyvéből.

2023. június 9-én a kora reggeli órákban a Zsunyi-patak vízgyűjtő területén, illetve Cserhátszentiván körzetében nagy mennyiségű csapadék esett, amelynek következtében a Zsunyi, valamint a Jóska (helyi elnevezés) patak vízszintje jelentősen megnövekedett, majd rövid idő alatt kritikus mértékű áradásnak indult.

A reggel 9 óra utáni időben a patakok a belterületen lévő, valamint az összefolyási szakaszon kiléptek a medrűkből. A Rákóczi út mintegy 100-150 méteres szakaszán az épített védművet (gátat) megkerülve elöntés történt, kb. 50-60 centiméteres vízmélységgel.

A Zsunyi-patak felduzzasztotta a Jóska patakot. A teljes területen jelentős mennyiségű iszap, hordalék, törmelék került felhordásra. A kritikus helyzet miatt 2023. június 9-én 10:00 órakor III. fokú árvízvédelmi készültség elrendelésére került sor.

Az áradással érintett szakaszon a közlekedés rendjének és a vagyonbiztonság megőrzésének és visszaállításának érdekében haladéktalanul megkezdődött a védekezés, amely során a mederből, valamint az elárasztott területről a felhordott uszadék, törmelék, hordalék, sár és iszap folyamatosan elhordásra került.

Az első árhullám levonulása után, 14:00 órát követően ismét vízszint emelkedés történt, amely újabb áradást okozott a korábban már elöntött területeken, ismételten nagy mennyiségű iszapot, hordalékot, sarat hagyva maga után. Aznap 16:00 óra után indult apadásnak a két patak vízszintje, amely a következő órákban folytatódott, ezért a készültségi szint 2023. június 10-én 10:00 órakor I. fokozatra történő módosításra, majd 2023. június 12-én reggel 8:00 órakor megszüntetésre került.

Védekezés során a védekezésben résztvevők számára esőkabát, gumicsizma, kéziszerszámok kerültek kiosztásra. A védekezésben az önkormányzati dolgozók és a helyi otthon tartózkodó lakosok vettek részt.

Hunyadi és Szabadság utca elöntés, vízmosás miatt megrongálódott szakaszainak javítása megtörtént a közlekedésre alkalmassá, biztonságossá váltak.

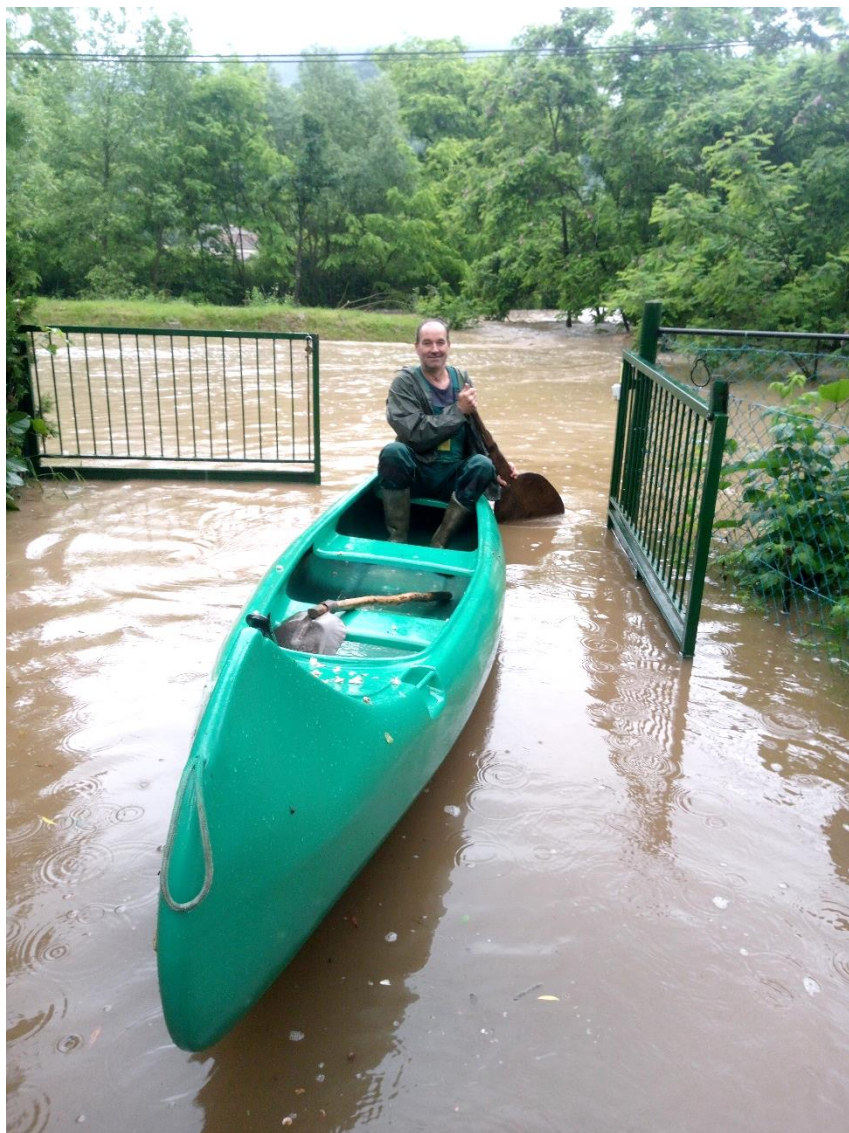
A patakmeder és árvízvédelmi műtárgyak teljes, megelőzési célzatú helyreállítási munkálatait az önkormányzat csak pályázati forrás terhére tudja elvégezni a későbbiekben.

*Cserhátszentiváni Képviselő Testület
jegyzőkönyvi feljegyzés*

Órák alatt jön a sok víz. Ömlik a sáros, iszapos víz a megáradt patak felé. A bal oldali lenti képen látható, hogy a megáradt Zsunyi-patak vízszintje a Szigetre vivő új híd aljáig ér. Lásd a képen jobb oldalt. fent.

Nem él, mint hal a vízben, hanem meghalt, mint a megáradt patakban sok más élőlény is. Nem lehet tudni, hogy mechanikus sérülés vagy a földről bemosott kémiai anyagok okozták-e a halálát.

A felvétel 2023.06.09-én készült. Felhőszakadás után villámáradás, belvíz, árvíz. Cservölgyi Zoltán nem autóval, nem gyalog, hanem csónakkal tud közlekedni a kert kapuján. A kezében péklapát az evező. Mögötte a Rákóczi utcán hömpölyög a megáradt Zsunyi-patak vize.

Károk a villámáradás után

A villámáradások mindig sok kárt okoznak. Még a víz levonulása után is sok a tennivaló. Az előtött pincékből a víz kiszivattyúzása, az utak rendbetétele, az átfolyók tisztítása, a sok hordalék eltávolítása, a takarítás, a fertőtlenítés mind-mind sok munkát okoz, és anyagi terhet is jelent. Vannak környezetszennyező természeti károk is.

A rendkívül sok csapadékot, a nagy mennyiségű rohanó vizet az elvezető rendszerek nem tudják befogadni. Még ahol van szennyvíz csatorna, ott is előfordul, hogy a csatornafedelelet feldobja víz ereje, és szennyvízzel kevert víz folyik az utcákon. Ahol nincs csatornahálózat, mint Alsótoldon és Cserhátszenivánon, ott is nagy baj, hogy az emésztőgödrök, szennyvíztárolók tartalmát a villámáradás kimossa. Az ilyen szennyezésnek a közegészségügyi jelentősége nagy, szükség van a fertőtlenítésekre.

A patakok élővilága is károsodhat. Ezt tapasztalni lehetett a Zsunyi-patak esetében is. Az eső a földekről sok hordalékot, feltehetően vegyi anyagokat, növényvédő, gyomirtó és permetező szereket is bemosott a vízbe, sőt egy állattartó telep szennyvize is bejutott a patakba.

A villámáradás után jelent meg az interneten egy fényképes írás, sőt feljelentés is történt azzal a természetkárosítással kapcsolatban, amit az Alsódoldon működő farmmal hoztak összefüggésbe. Nagyon valószínű, hogy nem gondatlan környezetszennyezésről, hanem elemi csapás okozta kárról van szó. Még a leggondosabban megtervezett, a környezetvédelemi szabályoknak megfelelően épített és működtetett rendszer is elégtelenné válhat egy olyan rendkívüli helyzetben, amit a felhőszakadás és villámáradás jelent. A világon számos ilyen példa van, elég a televízió képeit nézni.

Alsótoldon a kísérleti nyulakat tartó Agro-Park majort sem kímélte a felhőszakadás. A domboldalon szakszerűen megépített és jól kezelt, híg trágyát tartalmazó tárolóból a nagy mennyiségű esővíz kimosta a tartalmát, ami lefelé rohant a mezőn a gravitációt követve az országút

menti árokba és oldalt a lefelé vezető, máskor kiszáradt vízmosáson keresztül a Zsunyi- patakba.

Nem meglepő, hogy a trágyaszagot napokig lehetett érezni, amíg a nedves talaj ki nem száradt. Szerencsére az érintett hely lakott területen kívülre, Alsótold és Cserhátszentiván közötti térségre esett. Volt azonban egy másik bűzforrás is, ami a patak partjáról, főleg a lentebbi szakaszáról származott. Amikor a villámáradás nagy mennyiségű vize gyorsan elfolyt és a patak visszatért a megszokott mederbe, rengeteg hordalékot, uszadékfát, ágakat és gallyakat, iszapot, elpusztult halakat, rákokat, lárvákat hagyott a parton.

A sok szerves anyag bomlásnak indult, és ennek bűze napokig érezhető volt. Végül a természet, a mikroorganizmusok, a baktériumok, gombák és hangyák elvégezték a takarító munkát, de az áradás nyomai még sokáig láthatók lesznek, mivel a terület a Bükki Nemzeti Park igazgatóság működési területén található, és részben a Kelet-Cserháti Tájvédelmi Körzet, részben a Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részét képezi, ahol emberi beavatkozás csak életveszély esetén lehetséges.

Reméljük, hogy ha lassan is, de végül helyreáll a természet korábbi rendje, visszatérnek a védett állatfajok, mint a folyami rák, a fenékjáró küllő és a kövi csík is. A helyzet szakszerű elemzését Harmos Krisztián, az igazgatóság tájegység vezetője végezte.

Mivel az áradás idején nem történtek vízvizsgálatok, nem lehet tudni, hogy a mezőgazdasági területekről bemosott növényvédelmi szerek, gyomirtók, permetezőszerek hozzájárultak-e a halak pusztulásához. A hatalmas erejű víz kimoshatta, elsodorhatta a patakban élő állatokat, például a rákokat és halakat a megszokott helyükről, de nem zárható ki, hogy a kövekhez történt csapódás révén mechanikai sérülés is érthette őket.

Érdemes megemlíteni, hogy több falu, így Felsőtold, Alsótold és Cserhátszentiván is kitűnő minőségű ivóvizet kap a vízhálózaton keresztül a hasznosi víztárolóból, azonban nincs szennyvízelvezető

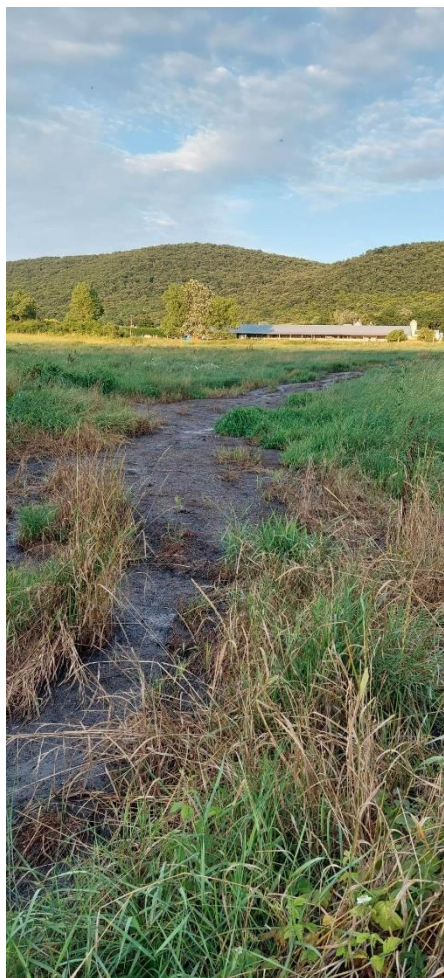
csatornahálózat, illetve szennyvíztisztító mű. A villámáradás idején a nagy mennyiségű, hirtelen lezúduló víz a szennyvíztárolókból, a szikkasztó egységekből kimossa a tartalmat, amikor is a szennyvíz bejut a természetes vizekbe, a patakokba. Ilyenkor mosószer, mosogatószer és a kommunális szennyvíz egyéb tartalma is természetkárosodást okozhat.

Több helyen van szennyvízbefogadó emésztő ciszterna, de nem mindegyik zárt rendszerű, s van olyan, amelyikből a talajszennyezés lassan zajlik. A szennyvízszippantó cégek szerint Cserhátszentivánból csak néhány helyről visznek el rendszeresen szennyvizet.

Mindez ráirányítja a figyelmet arra, hogy megoldást kell találni a szennyvízelvezetés és -tisztítás kérdésére, mert a villámáradások kiszámíthatatlanul jelentkezhetnek.

A lenti, az internetről átvett fényképek jól illusztrálják az Alsótold-Cserhátszentiván régióban történt, a villámáradással összefüggésbe hozható élővilágkárosodást, ami a Zsunyipataokban történt.

A fényképek készítőjét nem ismerem.

A bal oldali képen a dombon fent látható az alsótoldi Agro-Park major kísérleti nyulakat tartó telepe. A réten a korábban kiszáradt vízmosás vonalában lefelé folyik a Bableves Csárda irányból a csapadékvíz. A jobb oldali képen az Alsótoldról Cserhátszentivánra vezető út mentén lévő árokban folyik a víz, amibe jobb oldalról, a major felől bejött a szennyezett víz, amely szintén a Zsunyi patakba folyt.

*Elpusztult folyami rák és halak.
Reméljük, hogy a természet
gyógyító ereje, ha lassan is, de
helyreállítja a rendet, és a védett
és nem védett élőlények újból
benépesítik a Zsunyi- patakot.*

További kár, hogy a Szuha-patak mellett Cserhátszentiván és Ecseg határán lévő Hármás-forrás és környékére a hegyekből lerzúduló víz

sok földet, sarat, köveket, faágakat hozott le magával. A forrásvíz kifolyása is megváltozott, amit majd helyre kell hozni. Szerencsére a tavaly megújított cserkészkereszt és az idegenforgalmi eligazító tábla a helyén maradt.

Az áradás és az általa okozott kár nem állt meg a falu közigazgatási határán.

Villámárvíz Cserhátszentiván és Ecseg között

A Zsunyi-patak, miután felveszi a Kutasó felől jövő Cserkúti-patak vizét, Cserhátszentivántól lefelé a hegyek között Szuha-patak néven érkezik a légvonalban mindössze néhány kilométerre lévő, szomszédos Ecseg községbe. Nem meglepő, hogy az árvíz itt is jelentős volt és sok kárt okozott.

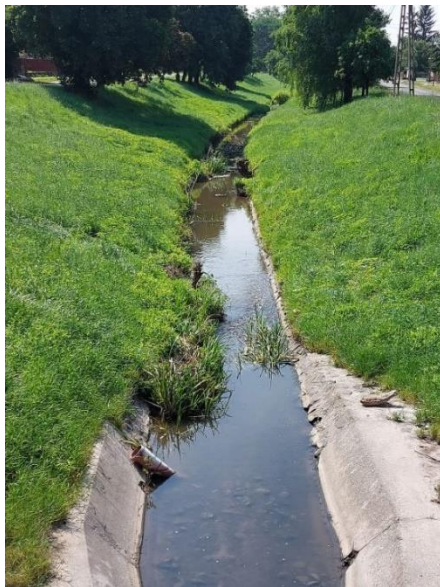
Bagyinsziki István beszámolóját és fényképeit adjuk itt közre.

2023. június 9-én, a 2010. évhez hasonlóan, a Szuha-patak vízgyűjtőterületén iszonyatosan sok eső esett. A falun kívül megépített záportározó ellenére a patak kilépett medréből, elárasztva a házakat, kerteket. Nagyobb károkat a pincékben, garázsokban okozott, hisz sokan ilyen helyeken tartják a nem mindennap használt fagyasztókat, a garázsokban az elektromos szerszámokat. Több helyen teljesen tönkrement a lefagyasztott élelmiszer, sőt a Petőfi úton levő élelmiszerboltnak is ki kellett dobnia az árukészlet egy részét. Az áradás mértékét jól jelzi, hogy még a pataktól kb. 300 m-re lévő Széchenyi úton is okozott gondokat.

Sajnos védekezni nem nagyon lehetett, mert az ilyen áradások jellemzője, hogy hirtelen jön, néhány óra alatt csúcson van a víz szintje. Nincs idő homokzsákokkal keríteni. Ebben az esetben mégis történt próbálkozás, hogy amennyire lehet, csökkentsék a károkat.

Az említett záportározó a 2010-es áradás után épült meg. Bár a patak kiöntött, a tározó nélkül sokkal nagyobb lett volna a baj. A lehullott csapadék mennyiségét, a víz erejét jól mutatja, hogy már a vészútfolynól ömlött ki a víz, elsodorva mindent, megbontva a vízügyi műtárgyakat. Mindennek ellenére úgy gondolom, a baj nem lett volna ekkora, ha a patak kezelője megfelelően karban tartotta volna a medret. Fák, bokrok nőttek be a víz útját, akadályozva ezzel a szabad és gyors elfolyást.

Ezt elégelte meg egy helyi fiatalember, Ozsvárt István, aki maga köré gyűjtött jó néhány tevékeny embert, és elkezdtek a medret kitakarítani. Gyerekek, öregek, nők, férfiak, helyi lakosok és nyaralók, mindannyian hozzátették munkaerejüket. Egy nagy szakasz ki is lett tisztítva, de hát csak kézi erővel. Nem megy úgy, mintha arra kiképzett emberek arra alkalmas gépekkel csinálnák ugyanezt. Reméljük, az illetékesek előbb-utóbb csak felébrednek, azt meg pláne, hogy többet nem kell átélni ilyen súlyos helyzetet.

A Szuha-patakban nyáron általában csak arasznyi víz csordogál.

A villámáradás sok házat elárasztott, még a medertől 300 méterre lévő utcában is megjelent a víz.

A fenti, internetről átvett fotó felülről mutatja az Ecseget elöntő villámárvíz nagyságát.

A záportározó gátjának, a vésztúlfolyó betonelemeinek károsodása is mutatja a kiáradó víz hatalmas erejét.

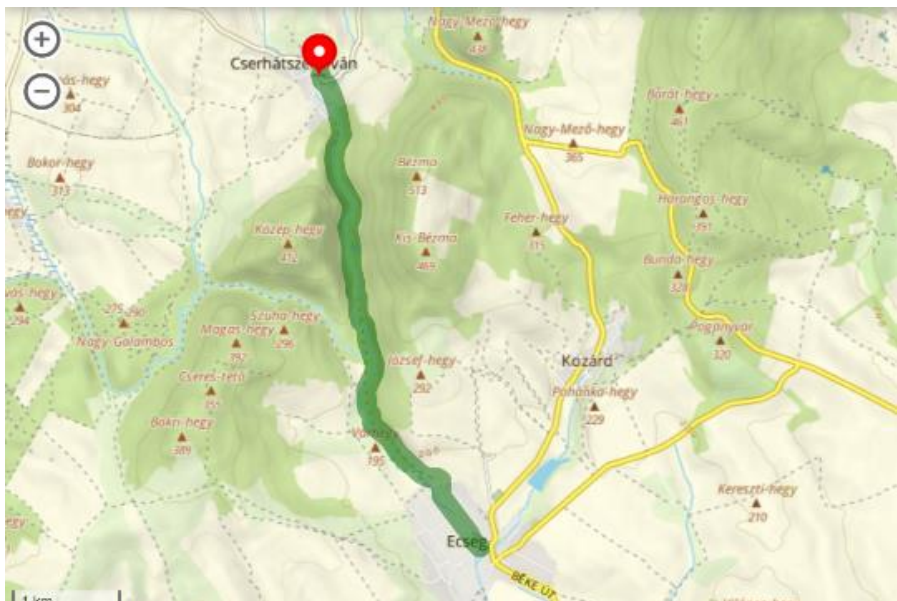
A nagy átmérőjű átfolyó sem volt elegendő a sok víz elvezetésére. Igazi elemi csapás volt, de a záportározó nélkül még nagyobb lett volna a kár.

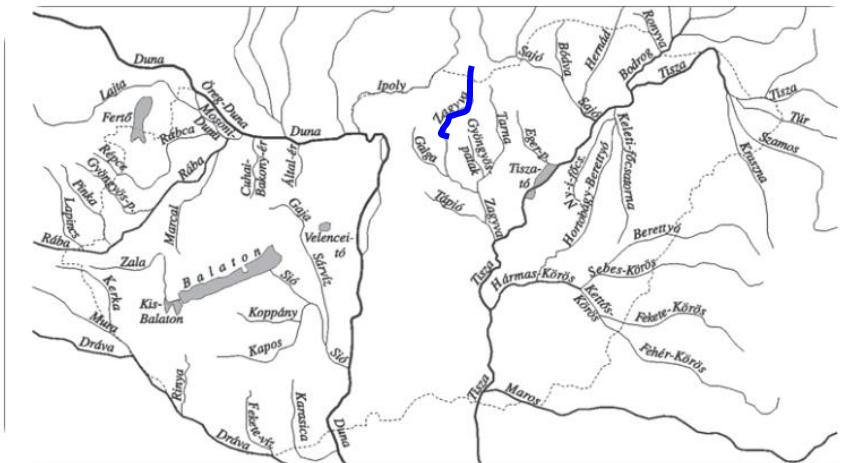
Bal oldal: Itt már visszahúzódóban a víz, de a meredek part mutatja, hogy az áradás idején méterekkel magasabb volt a vízszint.

A helybeli lakók által megtisztított rész látszik.

Jobb oldali kép: Idáig ért a víz, mutatja a gyermek.

A vastag zöld vonal mutatja a Szuha-patak 5,7 km útját a hegyek között Cserhátszentivántól Ecsegig.

Magyarország folyói.
A kék vonal a Zagyva nógrádi szakaszát mutatja.

A fenti összeállítás, ami időrendi sorrendben mutatja a Cserhátszentivánt és Ecseget érintő villámáradásokat, árvizeket, jól mutatja, hogy Nógrád vármegyének ezt a részét sem kímélik a természeti csapások.

Van amire fel lehet készülni, és van, amire nem. A kisebb áradások okozta károkat meg lehet előzni a vízelvezető rendszerek karbantartásával, a védművek gondozásával. A záportározók védelmet jelenthetnek.

Érdemes megemlíteni az önkormányzatok, sőt a lakosok felelősségét abban, hogy a vízelvezető árkokat, az átfolyókat rendszeresen kell ellenőrizni, megtisztítani. Néhány sodródó gally, benőtt növényzet is akadályozhatja a víz elfolyását.

Az árvizek idején megjelenő természetkárosodásban nem tudjuk pontosan a növényvédő, rovarölő vegyszerek szerepét. A legtöbb szerre, még a kertekben használatos permetező szerek dobozára is rá van írva, hogy például a halakra, a vízi élőlényekre veszélyes lehet. Árvizek alkalmával ezek bemosódhatnak a patakokba, folyókba. Mindez arra figyelmeztet, hogy a mezőgazdaságban is csak a legkorszerűbb, a környezetet nem, vagy csak igen kis mértékben veszélyeztető szereket érdemes és szabad használni.

Az ember a természetet nem győzte le.

Azonban sokat tehetünk a károk megelőzése érdekében.

*Összeállította
Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Cserhátszentiván/Budapest*

Karácsonyvárás az Angyalkertben 2023-ban

Évről évre más-más időszakban szervez tematikus rendezvényt az Angyalkert tábor. Így az érdeklődők különböző évszakokban ismerhetik meg a cserhátszentiváni dombok között, a Pelecke lábánál lévő, immár 16 éve működő erdei tábort. A korábbi májusi piknik és őszi tökfesztivál után idén az adventi időszakban tárta ki kapuit régi és új vendégei előtt. A program ezúttal adventi koszorú készítő workshoppal indult.

Az időjárás kegyes volt hozzánk, mert a rendezvény előtti napon, december elsején nagy hó esett, egész Cserhátszentivánt vastagon beborította. A teraszon igazi hűttelehangulat teremtődött. Mintha csak egy síparadicsom kunyhójából néztük volna a havas tájat. Pattogott a tűz a kemencében, forralt bor és puncs illata lengte be a szépen feldíszített teret.

A workshopot, magyarul foglalkozást vagy műhelymunkát Bodócs-Littai Fanni, az Angyalkert egyik házigazdája vezette. A foglalkozáson alsótoldi, pásztói, gödöllői, budapesti jelentkezők is részt vettek.

Gondosan válogatott termésekből, szárított virágokból, szalagokból, karácsonyi díszekből, magyar kézműves gyertyákból készítették el a lelkes közreműködők az adventi koszorújukat.

A szülőkkel érkező gyerekeknek nagy élményt jelentett a pónisimogatás, amit a falu igen aktív, lelkes lakója, igazi közösségi ember, Cservölgyi Zoltán és felesége Dr. Urbán Erika biztosítottak azzal, hogy felhozták az Angyalkertbe pónilovukat.

A kézműveskedésre vágyó gyerekek tenyérfestéssel készíthettek karácsonyi képet emlékebe.

A kisgyerekek nagyon élvezték a karácsonyi dekoráció egyes elemeit, a hintalovát, a karácsonyi manókat és a kisvonatot.

Eközben a konyhában a finom falatokat Littai Andrea, az Angyalkert háziasszonya remekelte. Az elmaradhatatlan kenyérlángost Littai Zsolt, a házigazda készítette.

A szervezésben egy fiatal és lelkes pásztói család, Kecskés-Juhász Dóra és férje, Kecskés Gábor is segédkezett. Az eseményről készült fényképeket, amelyeket itt közreadunk, Dóra készítette. Tüneményes kislányuk, a 10 hónapos Izabella hordozókendőben érdeklődéssel követte végig a nap eseményeit.

Az eseményről minden résztvevő karácsonyi hangulattal feltöltődve tért haza Cserhátszentivánból.

A fenti képen balról:
Cservölgyiné Dr. Urbán Erika,
Littai Zsolt, az Angyalkert egyik
tulajdonosa és üzemeltetője,
kalapban Cservölgyi Zoltán.
Melegítő ital a kézben.

A fényképeken látszik a téli hangulat. Havas a táj.
Cservölgyi Zoli tárt karokkal fogadja az érkező vendégeket, akik
pónisimogatásra is jönnek. A pónit Zoliék a lenti házukból hozták
fel.

Maxi, a póniló és simogatói.
Van, aki, még fél az egyébként békés állattól. A fenti képeken Littai
Andrea és unokája Miksa, Kecskés Gábor és kislánya, Izabella.

Bal oldali kép: Gyülekeznek a vendégek a teraszon, melegednek a kandalló előtt.

Jobb oldali kép: A meleg szobában hűtőhangulat, az üvegfalon túl havas lépcső.

Készülnek az adventi koszorúk.

Szép szárított virágok is kerültek a koszorúba.

*Bal oldali képen Alsótoldról Zsuzsi és kislánya.
Jobb oldali képen Kecskés-Juhász Dóra, aki a fényképek zömét
készítette, hátán kislányával, Izabellával.*

Bal oldalon a feldíszített fal, jobb oldalon csocsózó gyerekek

Pónisimogatás után hintalovaglás.
A gyerekek élvezik a játékot.

A Littai Andrea által készített finomságoknak nagy sikere volt.
Káposztás nudli sült tarjával. Burgundi marha zsemlegombóccal

Az óra háromnegyed kettőt mutat.
A tenyérfestés izgalmas lehetőség. A rajzlapon olvasható:
Karácsony 2023
Égnek az adventi gyertyák, karácsonyi fények, a gyerekek baráti
hangulatban boldogan várják a karácsonyt.

*Összeállította Littai Andrea és Zsolt,
az Angyalkert tulajdonosai és üzemeltetői*

Idézetek a cserhátszentiváni Historia Domus-ból 1884-1928

A Historia Domus, azaz az (egy)ház(község) történelmét a mindenkori plébános írta. Szentiványon az első papi (még latin nyelvű) feljegyzés lapokra írva 1797-ből maradt ránk. Majdnem száz év kihagyás után 1884-től (táblás) jegyzetfüzetben olvashatjuk, természetesen már magyar nyelven több atya feljegyzéseit. Ezekből a korábbi Világtalálkozók sárga/évkönyvében már csemegéztünk. Itt folytatjuk.

Három plébános atya bejegyzéséből közlünk válogatást. Van, ahol szó szerinti idézetet adunk közre, s van, ahol az írás lényegét ismertetjük. Természetesen a bejegyzések kézírással történtek. Ebben az összeállításban is az időrendi sorrendet követjük. A bejegyzések nagyon értékes történelmi dokumentumok. Nem csak a szentiványi, hanem a környező falvak, a filiálék, templomok eseményeiről, a természeti eseményekről, villámcsapásokról, földrengésről, a háborúkról, családokról, személyekről, közösségek megalakulásáról, működéséről is olvashatunk.

Mind a három plébános még a régi, a Keresztelő Szent Jánosnak, azaz Szent Ivánnak szentelt templomban szolgált, aminek ma már csak a tornya áll a temető dombon, a Peleckén. A mostani, a Kossuth Lajos, azaz a fő utcán található templom 1941-42-ben épült a fiatal, Bándi Tibor templomépítő munkásságának köszönhetően. Betegsége, korai halála miatt sajnos nem érhetette meg az új templom felszentelését.

A harangok, a több, mint 200 éves bútorok, a padok, a régi oltárkép, Piroska József csongrádi festő alkotása, ami Keresztelő Szent Jánost mutatja, amint Jézust megkereszteli a Jordán vizében, onnan került át az új templomba.

Farkas Mihály építő/felújító/vásárló atya feljegyzéseiből. 1884-1902

1884-ben lett szentiványi plébános. A templom dűledezőfélben volt, a plébánia elhagyatott, a nép makacs és sokat adó nemesi voltára... és szegény. Kezdsül körülkerítette a plébániát, zsindelytetőzetet tett a fás színre.

1887 június 24-én, Szent Iván napján, a búcsúi prédikáció alatt Leopold Jakab cselédháza kigyulladt és a plébánia istállóból és kocsiszínből álló melléképülete is leégett. Még a nyár folyamán újat építettek és cseréppel fedték.

1888-ban a sekrestyéhez két támaszfalat építettek, mert a folytonos javítás dacára **folyton repedezett a templom falával együtt.**

1889 A torony és a templom új (1867-es) része új zsindely tetőzet alá vétetett, Tóth János szentiványi mester által, az új padokat Kele(Bele) Mihály asztalos készítette.

1890 a templom teljes padlózata új téglázattal láttatott el. Közben az alsótoldi templom is javítás alá került Németh Mihály kőműves és Hegedűs Sándor ács által.

1892-ben újra építtetett a roskadozó sekrestye, a templom kívülről egészben véve kijavíttatott és „sásga” vával meszeltetett Németh János és Marsalkó Pál kőművesek által. Ők végezték a garábi kápolna javítását is. Új oltárképet és négy aranyozott gyertyatartót is vettek, illetve új szekrényt készíttetett a bujáki harangozó-asztalossal. Pünkösdkor a villám szétütötte az alsótoldi templom kis tornyát, megrongálta a tetőzetet, kidobta az ajtót, a falazatot és ablakokat megrongálta. Az Adria biztosító és az imatársulat állta a költségeket. Közben a szentiványi templomnak több asszony is (Beke Boriska, Szilassy Teréz, Horváth Zoltánné) terítőket ajándékozott.

1893-ban a garábi kápolnába új ülőpadok készíttetek, a kápolna padozatát kitegláztattott.

1895 október 1-én lépett életbe a polgári házasságkötés és anyakönyvvezetés törvénye.

1895 november 27, reggel 6 óra 5 perckor pár másodpercig tartó földrengés volt. A plébánia épület tetőzete recsegett-ropogott, az

edények csörömpöltek, az egész falut rémületbe ejtette. Egymásmáshoz futkosva a lakók kérdezték: mi volt ez?

„1896 május 10-én tartottuk meg a magyar nemzet ezred éves (millenniumi) ünnepét.

Szép tavaszi nap volt. Az egész plébániáról nemcsak a hívők, de zsidók, evangélikusok is eljöttek a mi róm. kath. templomunkba. Szívreható, lélekemelő volt látni a felvonulást. A szentivániaiak valamint a filialisták zászlók alatt jöttek a templomba fehérbe öltözött leányokkal.

Szólt a zene és magyarbanda a plébánia kertjéig. Horváthy Zoltán körjegyző és Siraky Lajos nyugalmazott körjegyző (egykori szabadságharcos) díszmagyar ruhában kardosan jöttek meghívni a hálaadó istentisztelet végzésére. Szilassy István (ifj.) bíró vitte elől a nemzeti zászlót, mit a templomban meg fogunk tartani emlékül, míg egy foszlánya lesz. Hadd tudják meg utódaink, hogy mi is lettünk valamik, s imádkoztunk a gondviselő Istenhez az ő boldogulásukért is. annyi volt a nép. hogy fele alig fért be a templomba. Milyen kiváló ajándéka is az Istennek ez az ezer esztendő.

Szinte szorult a szívem, midőn láttam, hallottam, miként oktatta, buzdította apa, a föld egyszerű népe kisgyermekait, - kiket magával hozott, hogy ha majd felnőnek, megemlegessék ezt a mai napot.

Istenem! örök hála Neked hogy ily kegyelemre méltattál. Az istentisztelet állott: szentbeszéd – prédikáltam az isteni gondviselésről – körmenet – szentmiséből. Ha az Isten meghallgatta imádságunkat, hiszem boldogabb új ezer esztendőt ad a magyar népnek, s a dicsőség éveit hozza és adja anyaszentegyházunknak.

Délután népmulatság volt a közbirtokossági (Falu)kertben.

(lásd még Cserhátszentiván 2014 sárga(év)könyv 128 oldalán id. Csernus Sándor (sz. 1889) akkor 7 éves gyermek emlékeit)

1897 év nyarán vétetett a felső toldi iskola tetőzete cserép fedél alá, 1898-ben pedig új padokat készíttettem.

1898. április 8 (nagy-péntek) szentiványi kálvária új keresztjeinek felállítása, felszentelése (fát adott Kasza Lajos bíró, ifj. Szilassy István, Gyürky Györgyné). A korpuszok maradtak a régiék.

1899 a járási kéményseprők kiégették a plébánia kéményét, a padlás deszka padlózata tüzet fogott, szerencsére el tudták oltani.

1902 Farkas Mihály atyát Szentivánról Valkóra helyezte a váci megyéspüspök.

Szűgyártó Ferenc lelkiatya feljegyzéseiből 1902- 1911

1902-ben hatvani káplánságból került Szentiványba. Érezvén a nagy felelősség terhét, Isten kegyelmébe vetett bizalommal, a hitélet fejlesztését, a hívek vallásos érzületének erősítését tűzte ki célul.

Megalakította a Jézus Szíve társulatot 300-400 induló létszámmal, mely szám évről évre gyarapodott. A hívek áldozatkészsége lehetővé tette, hogy egy-egy 125 cm-es Jézus és Mária szentséges szíve szobrot és kettő darab 48 cm-es térdeplő angyallal díszítsék az oltárt. Minden hó első péntekén nagymise mondatott. A hívek tömegesen járultak szentgyónáshoz., a perselyben gyűjtötték a pénzt.

1903-ban Siraky Mária özv. Bakallár Imréné ajándékából új tabernákulum és 6 db gyertyatartó került az oltárra. Az alsótoldi templomnak Schreinichen Frigyes földbirtokos édesanyja Szent Antal szobrot ajándékozott állvánnyal, persellyel.

1904-ben a hívek adományából egy szolid lurdi (lourdes-i) barlangot és Mária szobrot helyeztek el a templomban, majd egy hét alatt 200 rendes taggal megalakult az Oltáregylet.

1904. október 30-án éjjel istentelen kezek feltörték cssz-i templomunk sekrestyéjének ajtaját, a templomba behatolva a perselyeket kihozván a temetőben kiszedték belőlük a pénzt, majd elhajtották. A templomban egyes tárgyakat elmozdítottak. Ugyanezen éjjel az alsótoldi templomba is betörték, de a Szt Antal perselyt hiába

feszegették, a pénzt nem tudták belőle kiszedni. A betörők hatóságilag nyomoztattak, de eredménytelenül.

1905-ben a váci püspökség segítségével (1000 korona adomány és 2000 korona kamatmentes kölcsönrel) új iskola épült, egy tanteremmel és előszobával, 13x9 méteres méretben.

1906-ban X.(Szent) Pius buzdítására, a gyakori szentáldozás fellendítésre missziót kezdeményezett. Két lánglelkű jezsuitát (Jézustársaság) kapott Bp-ről, akik hét napon át összesen hétszáz hívőt gyóntattak, áldoztattak meg. A hívek szentáldozása fellendült, 1910-ben már 7700 volt. Vasárnaponként a második harangszó után az atya a filiából jövőket gyóntatta.

1906. május 16-án a garábi templomba beleütött a villám, és annak fa tornyát és tetőzetét, valamint a falait is erősen megrongálta illetve elégette.

1907-ben Cserhátszenivánon megalakult Szent Ferenc Harmadrendje, 23 hívővel. Számuk három év alatt 56-ra nőtt.

Garábon 1907-ben új, kő tornyot kapott a templom ipartőkéjének kamataiból. Az új iskola és tanítólakás a Főpásztor hathatós támogatásával 1908-ban nyert befejezést. A garábi építéseket és az 1909-es garábi, szentiványi és alsótoldi javításokat Marsalkó Gyula végezte. A garábi templom számára a sósahartyáni plébánia ajándékként ízléses gótikus stílusú fa oltárt kaptunk.

Szentiványra a hívek áldozatkészségéből Münchenből hozattam 950 Korona értékben 14 db olajfestményű keresztúti képet.

1908-ban új mennyezetet kapott a szentiványi templom, de fél év múlva repedezett, s az oldalfalakon is omladozott. A munkát ily rosszul végző mester sajnos közben elhalálozott. A hibák 2010-ben Lőricz István javította ki, aki az alsótoldi templomon is dolgozott.

1910-ben az új kántorlakás és a második tanterem építéséhez a püspökség a szükséges készpénzt és kölcsönt biztosította.

1911 év május 23-án, 49 év után Csz-on kiosztott a Bérmlás szentsége. A váci püspök és a nagyprépost 200 főt bérmlált meg,

köztük Plébánosukkal (Mátra)Szöllősről érkezők is voltak. A távozó püspök négyes fogatát egész Buják határáig egész kocsisor kísérte.

Kopeczky József, 1911-29 közötti plébános feljegyzéseiből

2012-ben második tanítói állás is létesül, adományból megveszik a Piéta szobrot és Piroska József csongrádi festőművész elkészíti a falu és templom védőszentjének, keresztelő szent Jánosnak az oltárképét. 1914-ben felújítják a vihar által megrongált garábi és alsótoldi templom tetejét.

1914 június 28-án kárhozatos merénylet áldozata lesz a király és népeinek fenkölt lelkű reménysége Ferenc Ferdinánd trónörökös (Szarajevó, Gavrilo Princip), július 28-án kitör a nagy Háború.

Az atya oldalakon keresztül részletezi, hogy melyik faluból, ki, hová vonult be, mi történt vele (sebesülés, hadifogság, eltűnés, halál...). Fontos kordokumentum, amiről majd egy későbbi kiadványban írunk.

Álljon itt egy kivonat a háborús örületre:

„ Szeptember 4-én a körjegyzőség összes községeiben kidoboltatott, hogy az egész vonalon győztünk. A körjegyző a községi iroda elé rendeltette a falu egész népét és nemzeti zászló alatt énekeltetve járatta be a községet, végül este 7 órától minden ablak kivilágítását elrendelte. A diadalmámor oly túlságos volt, hogy a körjegyző kocsisa már 7 óra előtt bezúzta azon ablakokat, melyekben nem égett gyertya, így a hadbavonult kántortanító ablakát is. Megjegyzésre érdemes jelenség, hogy a háborúsido következtében megnagyobbodott közigazgatási hatalom akárhányszor megfélemlítő önkényeskedésekre ragadtatta el magát. Így 1924. okt. 14-én a kolerával fertőzött Balassagyarmatról hazatérő lelkészt a plébánián, tiltakozása ellenére öt napi zár alá helyezte, sem őt, sem mást át nem engedvén a plébánia küszöbén, dacára annak, hogy vasárnap esvén közbe és egy temetés is”

1917 jan. 18-án hadba vonultak harangjaink is. Elvitték a legnagyobb, 92 kilóst és a legkisebb, 18 kilóst, csak a középső maradt meg. 1747-ben és 1792-ben öntettek.

1918 szept.30-án hadba vonultak az orgonasípok is (4+ 20 db = 19,8 kgr)

1920. I. 31-én gyászmise a súlyos békefeltételek miatt,

1920. aug. 15-én éjnek idején ellopják a templomból az ezüsből készült szentségtartót, az áldozattó és miséző kelyhet. Újakat készíttettek.

Belülről, majd 1922-ben kívülről is restaurálják a templomot.

1924-ben 80 kg-os harangot öntetnek, rendbe teszik a plébániát.

1926-ban földreform útján a szentiváni plébánia 10 kat.hold (gyenge minőségű földet kapott).

1928-ban Pásztón katolikus napokon vettek részt, gyűjtést tartottak a szentkúti kegyhelyterületének megvásárlására. Az atya megbetegedett, kisebb helyre Berkenyére került, utódja dr. Balás László lett Becskéről.

Historia est magistra vitae, azaz „A történelem az élet tanítómestere”, bővebben: „A történetírás valóban az idők tanúja, az igazság fénye, az emlékezet élete, az élet tanítómestere, a múlt idők hírnöke”.(Marcus Tullius Cicero ókori római író, filozófus és politikus. Kr.e. 106-43)

Még vannak értékes, kordokumentumnak számító feljegyzések a Historia Domusban, de ezeket majd később adjuk közre. Azt is érdemes lesz megírni, hogy miért szakadt meg a feljegyzések a Historia Domus vezetése a kommunista, szocialista érában. A fő ok sajnos az volt, a hatalom, az államvédelmi hatáság (ÁVÓ) a feljegyzések alapján sok ember meghurcolt. A plébánosok jobbnak látták nem bajt hozni híveikre.

Összeállította Murányi Gyula (Gyuszi)
Cserhátszentiván

Nőnap i ünnepség 2024.03.02-án

MEGHÍVÓ

CSERHÁTSZENTIVÁN KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT 2024.
MÁRCIUS 2.-ÁN(SZOMBATON) 15.00.ÓRAI KEZDETTEL
MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ NŐNAPI RENDEZVÉNYRE.

KÖSZÖNTSÜK EGYÜTT A LÁNYOKAT,
ASSZONYOKAT, MAMÁKAT NŐNAP ALKALMÁBÓL!

TISZTELETTEL: SIRAKY ATTILA
POLGÁRMESTER

A meghívót mindenki megkapta, de sajnos sokan nem tudtak részt venni. Akik ott voltak, jól érezték magukat.

A nőnap ünnepségre a most már a belülről is felújított művelődési házban került sor.

A jó hangulatú ünnepségen a faluból, a környező falvakból és máshonnan összesen 42 személy vett részt. Cserhátszentivánból 23-an jelentek meg. Kutasóról Knapék László közmunkásunk és családja, Bokorról Baross Erzsébet falugondnok, Felsőtoldról Tóth Csaba vállalkozó és felesége, Alsótoldról Bercsényi Attila, aki művelődési ház felújítását végezte, szüleivel jöttek. Ecsegről Bagyinszki István vezetésével a színpadon műsort adó fellépők és rokonaik érkeztek.

Az ecsegiek, akik visszatérő vendéglőadók a nőnap ünnepségeken, most is szellemes tréfákat, szép énekszámokat adtak elő.

A süteményekről és az italokról az önkormányzat gondoskodott, csakúgy, mint a virágokról, amit Siraky Attila polgármester és Cservölgyi Zoltán adott át a hölgyeknek. Érdeemes megemlíteni, hogy a meghívott vendégek is hoztak süteményeket.

A színpadon a mikrofon előtt Siraky Attila polgármester köszönti a jelenlévőket, mögötte az ecsegi vendéglőadók. Bagyinszki István művészeti vezető, Antal Éva, Kórosné Zsuzsa, Kürtiné Ildikó, Kürti Milán (Ildikó fia) Kelemenné Zsuzsa, Petréne Éva, Kóros Laci gitárra és a legifjabb zenész Kürti Máté gitárral.

A résztvevők a műsort figyelik. Az asztalokon üdítőitalok, sütemények és virágok.

A férfiak inkább hátulról figyelték az eseményeket.

Siraky Attila polgármester, mint házigazda, konty alá való édes itallal kínálja a hölgyeket. A színpadon az ecsegi előadók, mögöttük a háttérben Bakallár József festőművész állandó kiállításának képei.

Az esemény jó alkalmat adott a kötetlen, baráti beszélgetésekre

Bal oldali kép:

Tréfás temetés. Bagyinszkiné Ili és Kelemenné Zsuzsa

Jobb oldali kép:

Panaszkodó nyugdíjasok. Balról: Antal Éva, Kórósné Zsuzsa, Kürtiné Ildi, bagyinszkiné Ili, Kelemenné Zsuzsa, Petréné Éva

Vidám jelenet:

A lottónyertes Terka néni és az őt faggató riporter. Bagyinszki István és Kórós Lackó

Pa Dö Dö a színpadon

Kórosné Zsuzsa és
Antal Éva

Zenei háttérrel a szintetizátor
mögött Kóros László adott.

„Roma Jolika” panaszkodik a
munkakörülményekre.

Előadja:
Petréné Éva

Fellépés előtt az öltözőben:

Petréné Éva, Kelemenné
Zsuzsa, Bagyinszkiné Ili,
Kürtiné Ildikó

A műsor utolsó dala.

A szereplők balról jobbra: Pongrácz Dani, Antal Éva, Kórósné Zsuzsa, Kürtiné Ildikó, Bagyinszki István, Bagyinszkiné Ili, Kelemenné Zsuzsa, Petréne Éva, Kóros László gitárral és a jobb szélen kicsit takarva. Kürti Máté. Ildikó fia.

A fényképeket készítette
Cservölgyi Zoltán, Cserhátszentiván és
Bagyinszki István, Ecseg
Szerkesztette: Dr. Szalay Ferenc
Cserhátszentiván/Budapest

Cserhátszentiváni kötődésű iskolás gyerekek születésnapj ünnepsége

Örömteli, hogy több cserhátszentiváni kötődésű iskolás korú gyermek között egyre erősödő baráti kapcsolat alakult ki. A szülők közül többen vásároltak házat Cserhátszentivánon, így lettek falubéliek. A gyermekeik megismerkedtek, összebarátkoztak, közösen játszanak, és amint ebben írásban beszámolunk, együtt ünnepelték egyikük születésnapját is.

Stefán Áron 12. születésnapját egy budapesti parkban (Superfly Trambulinpark, 1133 Budapest, Süllő utca 8.) ünnepelték 2024. március 2-án. A partit a szülők, Stefán Tamás és Stefán-Kőházi Éva szervezték. Tamásék gyakran járnak le Szentivánban lévő nyaralójukba. Tamás és unokaöccse, Kasza Gábor gyermekkorukban sokat tartózkodtak a faluban a nagyszülőknél, kellemes emlékeik vannak, ma is jó barátok. Kasza Gábor kislánya, Gréti is részt vett a születésnapj partin, aki tavaly nyáron Cserhátszentivánon naphosszat együtt játszott Áronnal és a többi gyerekekkel, tőlük volt hangos a falu. Áron és Gréti jó barátok lettek.

Stefán Tamás gyerekeivel sokat jár Szentivánba, és a gyerekek, amikor összejönnek, gyakran játszanak az utca másik oldalán lévő házban nyaraló Staar Petiék, Geiger Balázsék gyerekeivel is.

Lakatos Ábel és felesége, Konnerth Zita a közelmúltban vásárolt házat a főutcán, vagyis a Kossuth Lajos utcában. Majdnem minden hétvégét a faluban töltönek. Az ő kisfiuk, Lakatos Artúr Frank is a meghívottak között volt a születésnapj ünnepségen. És ott volt jó barátja, Cservölgyi Nándi is, aki tősgyökeres cserhátszentiváni lakos.

A Turcsányi családból a 12 éves Turcsányi Máté vett részt az ünnepségen.

A Stefán családból ott volt Áron, az ünnepelt, nővére, Stefán Blanka és unokatestvére, Tamás testvérének a lánya, Stefán Adél is. Nem cserhátszentiváni barátok is eljöttek, így Igar Zsombor, aki Áron osztálytársa Csömörről, és Sipos Zora, aki Áron barátja Veszprémből.

A felhőtlen szórakozás délután 13:00 órakor kezdődött. Több mint egy órát játszottak, szaltóztak, bukfenceztek, ugráltak a gyereket. Jó alaposan leizzadtak. Némi kis pihenőt követően, 14:30-kor Áront köszöntötték egy szép, legős marcipános születésnap tortával. Áronnak kis barátai sok-sok ajándékot vittek.

A fényképen a vidám gyerekek csoportja a Trambulinparkban tartott születésnap ünnepségen. Az asztalon az ünnepi torta.

Az ülő sorban balról: Igar Zsombor, középen Stefán Áron, az ünnepelt, és masnival a hajában Stefán Adél.

Az álló sorban balról: Csíkos felsőben Lakatos Artúr Frank, Cservölgyi Nándor, középen Stefán Blanka kék pólóban, Kasza Gréta, és fekete pólóban Sipos Zora, Áron barátja Veszprémből.

Összeállította és a fényképet készítette
Cservölgyiné Dr Urbán Erika, Cserhátszentiván

Cserhátszentiváni unoka a faluban vásárolt házat

Stefán Tamás és felesége, Kőházi Éva története

A gyermekkori élmények életre szóló emlékként megmaradnak. Különösen igaz ez a nagyszülőkkel való kapcsolatra. A náluk töltött falusi nyaralások emléke sokáig elkísér bennünket. A nagymama főztjének, süteményeinek ízére felnőtt korban is visszaemlékszünk, csakúgy, mint a játszópajtásokkal együtt töltött időre, a közös játékokra, a kirándulásokra, csibészségekre. Az így kialakult barátságok sokszor felnőttkorban is megmaradnak. A gyerekkor iráni nosztalgia vissza-vissza-visszahúz, s nem ritkán abban is testet ölt, hogy felnőttkorában nyaralót, házat vásárol valaki ott, ahová gyermekkorának szép emlékei kötik.

Stefán Tamás esete jól példázza a fentieket, sőt azt is, hogy most már az ő gyermekei is átélik a cserhátszentiváni élet örömét, s azt, hogy milyen fontos a család, a generációk életének összekapcsolódása.

Itt közreadjuk Tamás írását:

Pásztón születtem 1978. augusztus 3-án, Salgótarjánban éltem és jártam általános és középiskolába, a főiskolát azonban már Budapesten végeztem el. Informatikusként sok helyen éltem és dolgoztam a világban, de 14 évvel ezelőtt Csömörön telepedtünk le. Feleségem Kőházi Éva tanár.

Édesanyám, Kalocsa Éva cserhátszentiváni származású, így gyermekkorom nagy részét (hétvégék, iskolai szünetek) Szentivánon töltöttem a nagyszüleimnél testvéremmel, Zoltánnal és unokatestvéremmel, Kasza Gáborral együtt. Nagymamám már kisgyerekként magával vitt minket a postát kihordani, majd az első biciklit megkapva reggeltől estig a faluban száguldoztunk.

Nagypapával naponta jártuk az erdőket, ismerte a legjobb gombászhelyeket, sok agancsot is gyűjtöttünk. A felejthetetlen emlékek közé tartozik még a nagy családi disznótorok hangulata, a téli jégkorongmeccsek a patakon, a napnyugtáig tartó baráti focimeccsek a hutában.

Nagymamám még élt, amikor 2014-ben megvásároltuk „néma” Jenő bácsiék házát a Rákóczi úton, vagyis a „parton”. A „néma” ragadványnevet Kasza Jenő azért kapta, mert gyermekkorától beszédhibás volt, ugyanakkor igen szorgalmas, jószívű ember és kitűnő asztalos mester volt. A régi palócházat felújítottuk, azóta is csinosítjuk. Nagy öröm, hogy a gyerekeim ugyanúgy szeretik Szentivánt, a gyönyörű nógrádi tájat, a barátokkal való bandázást, mint mi is immár 30-40 éve.

Gyermekeinkről annyit, hogy Blanka Budapesten született 2010. május 31-én, kisöccse, Áron pedig 2012. március 2-án látott napvilágot. Blanka a budapesti (XV. kerületi) Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakgimnázium 7. évfolyamos diákja. Áron a Csömöri Mátyás Király Általános Iskola 5. osztályos tanulója. Az ő 12. születésnapjára ebben a könyvben külön fejezet szól.

A tavaszi és nyári szünetben, illetve sok hétvégén látogatunk Szentivánra. A parton olyankor összegyűlik az ott nyaraló családok apraja nagyja. A gyerekek a faluban lakó barátokat felkeresve, együtt indulnak kalandozni. Felmásznak a Betti-kőhöz, a kishegyen a kilátóhoz, bicikliznek, a patakban játszanak. Focizni Turcsányi Attilának babosi pályájára járnak.

Nagy öröm számunkra, hogy gyermekeink Cserhátszentivánt megszerették, hogy sok barátjuk van a faluban és másutt is. Örülünk, hogy az okostelefon, a kütyük nyomkodása mellett, helyett élvezik egymás társaságát és a természet csodáit.

Néhány fényképet, pillanatképeket adok itt közre.

A néhai Néma Jenő, azaz Kasza Jenő asztalosmester házát vásárolta meg, és újíttotta fel Stefán Tamás.

Bal oldali kép: Barátok a Parton.

A lenti sor balról jobbra Staar Kata, Molnár Gábor kisebbik lánya, Staar Barna, Stefán Áron, Stefán Blanka Lázár Ágota
Felső sorban balról jobbra: Stefán Tamás, Stefán-Kőházi Éva, Staar Péter

Jobb oldali kép:

Szalonnasütés. Cservölgyi Nándi, Geiger Ádám, Stefán Áron, Staar Barni

Focimeccs a nagyszülők (Kalocsa László és Babiák Éva) kertjében kialakított pályán. Azóta az árvíz az egyik kaput lerombolta.

Csoportkép a meccs után.

Hátsó sorban: Rosivall Emese, Gyurós Béla, Valent Viktor, Stefán Tamás, Rosivall Kinga, Staar Péter. *Első sorban:* Geiger Ádám, Cservölgyi Nándi, Valent Laura, Stefán Blanka, Stefán Áron, Staar Barni, Valent Kristóf, Gyúrós-Rosivall Ábel és Staar Kata

A gyerekek öröme.

Pónilovaglás.

Stefán Blanka, Cservölgyi
Nándi, Staar Barna és Stefán
Áron Cservölgyi Zoltánék
pónijával.

A meleg nyári napon meg is
itatták a pónilovat.

Lányok biciklivel a Rákóczi
úton

Staar Kata és Stefán Blanka

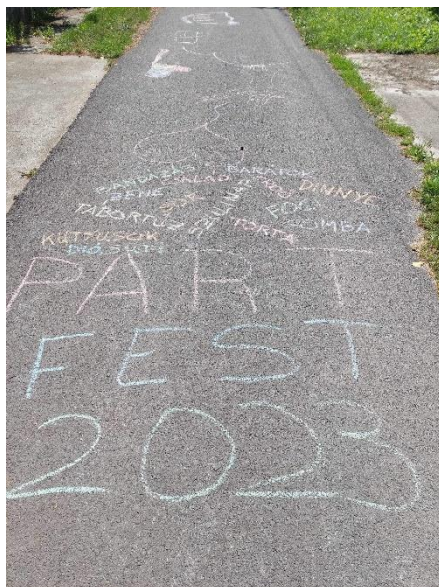

A képen Staar Kata és Stefán Blanka. Kirándulás a Hármas-forráshoz: Stefán
Áron, Staar Barna és Lakatos Artúr

Aszfaltrajz mutatja a Rákóczi úton, hogy 2023-ban a Part-ünnepség (PART FEST 2023) alkalmával milyen programok voltak, s kinek mi jutott eszébe.

A hívószavak:

bandázás, barátok, család, erdő, zene, dinnye, foci, tábortűz, kutyusok, gomba, születnap, sör, születnap, Dió és Süti, a két kutya.

Bandázó gyerekek, barátok.
Ők már cserhátszentiváni
gyerekek lettek.

Cservölgyi Nándi, Stefán Áron,
Staar Barni, Geiger Ádám

Gyerekek a Szuha pataknál a híd
alatt

Stefán Tamás a cserhátszentiváni erdőben, a nagyapja által megmutatott helyen a sárga rókagomba (*Chantarellus cibarius*) egy hatalmas példányával. Nógrádban a rókagombát csirkegombának nevezik – nem véletlenül, hiszen a csoportosan előbújó rókagombák úgy néznek ki együtt, mint a sárga kiscsirkék.

A kosárban a legfinomabb erdei gombák, sárga rókagomba és ízletes vargánya (*Boletus edulis*).

A mezőn szegfűgombát (*Marasmius oreades*) szed Lázár Ágota (Staar Péter felesége) és Stefán-Kőházi Éva 2023-ban.

*Szerkesztette Stefán Tamás írásával és fényképeivel
Dr. Szalay Ferenc*

Hogyan lettünk cserhátszentivániak

Lakatos Ábel és felesége, Konnerth Zita története

A nógrádi erdős hegyek között, a völgyben meghúzódó csendes, kedves kis falu, Cserhátszentiván sokakat elbűvöl. Ha Pásztó felől jövünk, a Bableves csárda után, az éles jobb kanyarhoz érve gyönyörű látvány tárul elénk, mintha csak Svájcban lennénk. Igaz, hogy a falu állandó lakossága egyre fogy, a régi 500-600 fő helyett ma már száznál kevesebben laknak itt. Ugyanakkor örömteli, hogy sok elszármazott fiatal és mások házat vásárolnak a faluban, s a hétvégeket, sőt hosszabb időt itt töltve szentiványiakká válnak. Barátságok kötődnek, a gyerekek is igaz barátokra lelnek. Jó hallani hétvégeken és az iskolai szünetekben a gyerekszívajt.

Ebben a kiadványban külön fejezet szól az egyik cserhátszentiváni iskolásgyerek 12. születésnapjára ünnepségéről, ahol a falubeli új barátok is megjelentek, közöttük Ábel és Zita gyermeke, Lakatos Artúr Frank.

Itt pedig közreadjuk Lakatos Ábel és Konnerth Zita írását és a Cserhátszentivánon készült fényképeiket. Ábel egyébként pécsi, Zita budapesti, és most Budapesten, Zuglóban élnek.

Mi hozott ide bennünket?

Maga az élet! Húsvéti feltámadás misén egy ide illő ének fogalmazta meg, hogyan kerültünk Cserhátszentivánba:

**“Mint szarvasgím a forrás vizére,
úgy sóvárog a lelkem utánad, Istenem!”**

A fővárostól egy óra autózással elérhető házat kerestünk. Alsótold és Felsőtold is szépnek tűnt, amikor a vidéken autóztunk. Cserhátszentivánon egy eladó ház hirdetése rögtön megtetszett, mert

ismerősnek tűnt a szoba, az ajtófélfá, mintha már láttam volna. Másnap nekiindultunk, hogy megnézzük a házat.

Úton odafelé, a Cserhát augusztusi hűvös, csapadékos völgyein átutazva meglepetten láttuk, hogy a legnagyobb szárazság és aszály idején minden csupa zöld volt. A patakban csörgedező víz folydogált. Egy szarvas a szemünk előtt ivott belőle, majd átsétált a leendő házunk kertjén, és felvágta a dombra. Tudtuk rögtön, hogy megérkeztünk.

A ház a falu főutcáján, a Kossuth utcában van. Noskó Gizi néni vezetett körbe, mesélt Magdi néniről, aki ott lakott, csak most a lányához költözött. Hangulatos ház volt, a kertje pedig egy igazi oázisnak, csendes menedéknek látszott.

2022 októberétől 2023 májusáig tartott a felújítás, amelynek egyes szakaszait fényképeken is megörökítettük. A nyári szünet első napján beköltöztünk, és szeptemberig 3 hét híján minden napot itt töltöttünk. Férfjem minden nap Budapestre ment a munkahelyére, én pedig a “home office”-ből tudtam dolgozni, de a nyári estéket már közösen tudtuk élvezni a kertben vagy a Pásztói strandon.

Már sokakkal megismerkedtünk a faluban, de még nem mindenkivel. Az elsőként megismert helybéli, a szívemnek nagyon kedves Gizi nénim, mindenben segít nekem. Ő is és az itt élő többi lakos is nagy szeretettel fogadott bennünket.

Bokros Levente plébános atya mint régi ismerősre tekintett ránk, amikor megismert bennünket. Misére rendszeresen járunk.

Artúrnak fiúknak, aki most 10 éves, a legjobb barátai itt Cserhátszentivánban vannak! Áron, Barnus, nagy Barnus, Cservölgyi Nándi, Noel, Szabi mind a baráti kör tagjai.

Ez is fontos szempont volt, hogy olyan helyen éljünk, ahol a gyerekek tudnak egy csapatot alkotni, szabadon járhatják a vidéket,

megismerhetik a természetet, önállóan eljárhatnak egymáshoz, szabadok lehetnek.

Az apukák, Péter, Tamás és Zoli itt töltötték a gyermekkorukat és szeretnék, ha hasonló szép élményekkel gazdagodnának fiaik. Mi anyukák pedig szívesen gyűlünk össze egy jó beszélgetésre vagy festegetésre. Ágotával, Erikával, Évikével, illetve kislányaikkal, Blankával és Katával és nagy Barnus anyukájával, Anitával húsvétkor tojáást festettünk, amire mindig emlékezni fogunk! Erről külön fejezet szól ebben a könyvben. Jövőre újra megpróbáljuk!

Cserhátszentiván.

Panoráma a kertünkől. A béke szimbóluma, a szivárvány, és a háttérben a Bézma.

Egy-egy csokor cserhátszentiváni virággal köszöntjük a kedves olvasót! (A faluban sétálva szedtük.)

A fényképeken balról: Lakatos Artúr Frank iskolás, Konnerth Zita belsőépítész és férje, Lakatos Ábel jogász, a kávézó üzemeltetője.

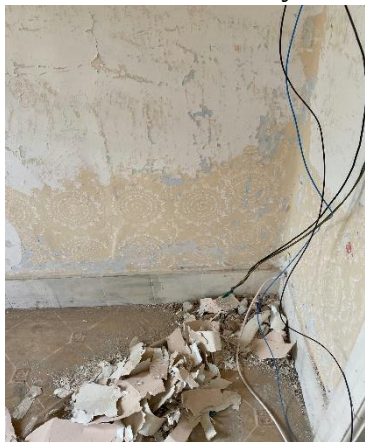

A régi lakókkal, Magdi nénivel és két lányával 2022. augusztus 18-án a szerződéskötéskor.

Képek a ház felújításáról, ami 2022 őszétől 2023 tavaszáig tartott.

Ilyen volt, ilyen lett

Bal oldali kép: Régi festett minták bukkantak elő a két réteg tapéta leszedésekor. Ebből lehet látni, hogy 1956 óta milyen sokszor festették ki a lakást, és hogy milyen hangulata lehetett.
Jobb oldali kép: Szeletelt téglából készült padló került a konyhába és a fürdőbe.

Fent balra: A téglaporos aranyember Zita édesapja, Konnerth Béla László. Fent jobbra: Lakatos Ábel, az új tulajdonos birkózik a szitt elhelyezésével.

Amikor már majdnem minden készen van, a padló is kész, jöhetnek a bútorok.

Bal oldali kép: Bokros Levente atya első látogatása. A falnál a fiatalember Lakatos Artúr. Jobb oldali kép: 2023 nyarán a vendégváró asztalt és padot a barátok, Nándi, Barnus és Artúr készítették

2023 júniusában Artúr limonádéval vendégelte meg X. kerületi Kada Mihály Általános Iskola TÉBLÁB néptáncos táborának résztvevőit, majd egy kiadós zápor marasztalta őket, ezért több mint 20 gyerek együtt nézte a TV-t a szobában.

Eligazító tábla, ami mutatta a gyerekeknek, hogy merre kell a limonádéért menni.

Harapós kutya persze nem volt, a kerek zománc tábla a kertkapun régi örökség.

Még csak viszonylag rövid ideje vagyunk Cserhátszentivánon, de otthon érezzük magunkat.

Élvezzük a szép házat, aminek felújításában aktívan részt vettünk, ami még becsesebbé teszi számunkra ezt a lakot.

Új barátokat szereztünk, megtapasztaltunk a vidéki élet örömeit.

Külön öröm, hogy Artúr fiunk is jól érzi magát, sok barátra talált, akikkel nagyon jól érzi magát, élvezi a természet szépségét.

Mi is gyönyörűséggel hallgatjuk a madarak tavaszi koncertjét, csodáljuk a természet újjáéledését.

Az első nagy élményünk egy szarvas közeli látványa volt, s azóta ősszel már szarvasbőgést is hallottunk.

Kertünk ajándékai:

Kerti őszibarack. Kicsit zöldes, kicsit piszkosnak tűnik, de finom fehér húsú gyümölcs. Lekvár is készült belőle.

Saját készítésű almaecet a kerti almafa terméséből, 14 liter tiszta ecet, ami karácsonyi ajándék lett a barátainknak, rokonainknak.

Lakatos Artúr
Frank 10 éves, a
csershátszentiváni
Kisboldogasszony
templom általa
kartonból készített
makettjével. Még
dolgozni fog rajta
a világtalálkozóig.

*Konnerth Zita írását és fényképeit felhasználva
szerkesztette
Dr, Szalay Ferenc professor emeritus*

Régi házak, új funkció.

Vendégházak a Vörösmarty utcában

Péter Nikolett és Kánya Gábor írása

Az utóbbi években megnőtt a falusi turizmus, vendéglátás igénye. Újabb és újabb vendégházak, szálláshelyek teszik lehetővé, hogy a városokból vagy az ország más területeiről ide jöjjenek kikapcsolódni, pihenni Cserhátszentivánba, ebbe a szép, csendes, erdős hegyekkel, dombokkal körülvett nógrádi kis faluba.

Érdemes megemlíteni, hogy Cserhátszentiván az 1930-as években kiemelt turista helynek számított, mert a Pelecke alól jövő melegvizes forrásra kitűnő strand épült ki nagy medencével, körben kabinokkal, éttermekkel, vendéglátó helyekkel. Ezekről egy korábbi könyvben írtunk és fényképeket adtunk közre. Nem csak a környékből, hanem Budapestről is sokan jöttek, amikor a falunak még több száz lakosa volt. Sajnos villámáradás elmosta a strandot, még a nagy köveket is elsodorta rohanó víz. Elapadt a meleg víz is. Az 1950-es években felmerült a strand felújításának lehetősége, a Petőfibányai Bányavállalat szeretett volna a munkásainak strandolási lehetőséget biztosítani, de végül a tervekben nem lett semmi. Szakértők szerint ilyen vízrajzi adottságok mellett nem is érdemes a Zsunyi patak medrével összefüggő strandot kialakítani. Csupán a zsilip néhány nagyobb köve maradt meg, de a villámáradások miatt már nem ismerhető fel a régi hely.

A rendszerváltást követően Littai Zsolt és Andrea létrehozták az Angyalket tábort, ahol erdei iskola működik, különböző társaságok és csoportok találkozója, esküvők és más közösségi események, ünnepek zajlanak nagy sikerrel. Ebben a sárga könyv sorozatban rendszeresen közlünk beszámolókat az eseményekről. Volt itt többek között zenei tábor, sajtó készítő kurzus, biciklisek tábora, stb.

Az utóbbi években, amikor násznép vendégek nem fértek el sem az Angyalkert táborban, sem a környező szálláshelyeken, mint például Alsótoldon a Told-gold panzióban, nagyszerű lehetőséget nyújtott, hogy Cserhátszentivánon is létesültek vendégházak.

Ezek sorát gyarapította, hogy a Vörösmarty utcában 3 házat is megvásárolt és mint vendégházat üzemeltet Péter Nikolett és Kánya Gábor. A vendégházak a leszigorúbb idegenfogalmi előírásoknak is megfelelnek, például annyi esernyő van a házakban, ahány vendég ott megszállhat.

Itt most közreadjuk Nikolett és Gábor írását arról, hogy hogyan kerültek Cserhátszentivánba, hogyan szerették meg a Vörösmarty utca végén lévő nagy házukat a nagy kerttel, gyümölcs és díszfákkal, bokrokkal, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a hegyekre, a Bézmára, a Középhegyre és dombokra, és hogyan jött a gondolat, hogy vendégházakat üzemeltessenek. Először persze a házakat kellett megvásárolni, felújítani és a vendéglátásra alkalmassá tenni. A vendégek főleg az internet útján jelentkezők, s most a Vörösmarty utcában 3 vendégház áll a rendelkezésükre. Ezek a Tölgy ház a kettős szám alatt, a Cseres ház a 8. szám alatt és a mellette lévő Búzavirág ház.

2020 decemberében egy hirdetés útján érkeztünk Cserhátszentivánba, hogy megnézzük a Vörösmarty u 25. szám alatti házat. Érkezésünkkor Ákos a ház tulajdonosa fogadott minket egy havas hideg napon. Legelőször a kertben néztünk szét. Mikor a kert végében a nagy fenyőkhöz felsétáltunk, úgy éreztem megérkeztünk! Megérkeztünk az otthonunkba, melyben le szeretnénk élni a hátralévő életünket. Az OTTHONUNKBA csupa nagybetűvel! Ezt azóta is így érezzük. Mindketten egy válás után kerültünk ide. Gábor Ceglédre, én Kartalra. A természet mindkettőnk számára fontos. Gábor kisgyerek kora óta járja az erdőt, mezőt, hivatásos vadászként dolgozott évekig,

én mezőgazdasági vállalkozóként és hobby természetfotósként szintén sokat jártam a természetben.

Úgy éreztük ezt a helyet másoknak is látni kell. Sokszor elmentünk az utcában, ahol volt 3 kisház mely nagyon tetszett nekünk. Mindig nézegettük, milyen szépek, milyen jó dolog lehet ezekben lenni. Egy nap hirdetésben láttuk, hogy eladóak, akkor sajnos lecsúsztunk róla. Eltelt egy év, úgy gondoltuk valahova be kell fektetni a kis pénzünket, hogy a gyerekeinknek a jövőt megalapozzuk, így elindultunk Vácra lakást nézni.

Útközben ránéztem a hirdetésekre és láttuk, hogy Cserhátszentivánon ismét eladóak azok a házak. Gyors telefonálás, egyeztetés, de akkor már csak a 2 kis házikó, amely jelenleg a Vörösmarty u. 8 szám alatt található volt már meg. Délután már a tulajdonossal kezet fogtunk az alkura, és innen indult a kis vendégházaink élete. Ekkor 2022 novembere volt.

Nem akartuk nagyon felújítani, hogy megmaradjon a régies hangulat, de sajnos a felújítási munkálatok közben jöttünk rá, mennyi, de mennyi akadály van. Így egy teljes felújításba kezdtünk bele. A jelenleg Búzavirág házként működő házikó az itt lakók elbeszélése szerint egy istálló volt. A kőműveseinknek Péternek és Rolandnak, (csak hogy megemlítsük őket, hisz ez a 2 fiú csinált mindent de mindent, így ezúton is szeretnénk nekik köszönetet mondani.) meg is gyűlt sokszor a bajuk, mikor vésni kellett a falakat hisz ez szikla épület.

Először ez a ház készült el. Terveink szerint 2023 tavaszán szerettünk volna nyitni, de nem gondoltuk, hogy mennyi munka vár ránk. A jelenleg Cseres házként működő házban, sem víz, sem fürdőszoba, sem semmi nem volt, így az teljes átalakuláson ment keresztül. Közben próbáltuk a kertet is szépíteni, alakítani. Nem tagadjuk, még mindig van mit csinálni, de a jelenlegi állapot is hatalmas teljesítmény.

Ezek a házak lettek a „szerelemgyerekeink”! Mindent nagyon aprólékosan átgondolva, megtervezve próbáltunk csinálni. Egyedi bútorfogantyúk, egyedi kerámiák, egyedi konyha és fürdőszoba bútorok, vendégkönyv mind-mind hazai kézműves termékek. Számunkra nagyon fontos, hogy az általunk beszerzett termékek magyar kisvállalkozóktól származzanak!

A nagy felújítás közepette egy kedves ismerős által sikerült jelenleg Tölgy házként működő vendégházunk, akkori tulajdonosaival kapcsolatba kerülni, így 2023 augusztusában a Vörösmarty u. 2 szám alatt lévő házat is sikerült megvásárolnunk. Azon a házon is volt pár újítási munkánk, így 2023 november 1-től kaptuk meg a működési engedélyt és kezdtük el a **Szentiványi Vendégházak** üzemeltetését.

A működési engedély feltétele volt, hogy minősítést is kapjanak házaink, így a szigorú feltételeket teljesítve mindhárom házunk 3 csillagot kapott. 2023 november 1-től is várja vendégeit mindhárom vendégházunk.

Búzavirág házunkban 2 fő, Cseres házunkban 2+1 fő; Tölgy házunkban 4+2 fő fér el kényelmesen.

Vendégházaink honlapja: www.szentivanyivendeghazak.hu

A vendégházak nevein nagyon sokat gondolkoztunk. Először is szerettünk volna egy „gyűjtőnevet”, aztán külön-külön más néven jelöltük meg a házakat. Sok -sok gondolkodás után választottuk a Szentiványi nevet, hisz Cserhátszentiván régen „Szentivány” volt, így a jelenlegi polgármesterrel egyeztetve használtuk fel ezt a nevet.

Azután a házakat szerettük volna megkülönböztetni. Kedvenc virágom a **Búzavirág** így adott volt, hogy ezt biztosan felhasználjuk. Ebben a házban a fő szín a kék. **Cseres házunk** neve Gábor ötlete volt, mert a környező erdők fő fája itt a csertölgy. Ennek a háznak a fő színe, a barna és a zöld. Tölgy házunk neve egy internetes szavazáson kapta végső nevét. Facebookon lévő Szentiványi Vendégházak oldalon a követőinket kértük meg hogy szavazzanak a lehetőségek közül (Kutas

ház, Szentiványi ház, Vadszőlős ház, Tölgy ház, Harmadik ház, Pipacs ház). **Tölgy házunk** fő színe a piros.

2024. januárjában a Cseres és Búzavirág házunk udvarára egy 5 fős jakuzzit is vásároltunk, hogy a vendégeinknek még több szolgáltatást tudjunk nyújtani. A házakhoz kerékpárokat is tudunk biztosítani, hogy a környéket akár 2 keréken is be tudják járni az ide érkezők, mert Cserhátszentivánban és a környéken annyi, de annyi látnivaló van, hogy sok-sok nap kell, míg az ember mindent megcsodál.

Úgy gondoltuk Cserhátszentiván az OTTHONUNK, és hozzuk ide a turizmust, hirdessük ezt a kis ékszerdobozt, hogy másoknak is adjunk lehetőséget betekinteni ebbe a községbe.

Mi úgy gondoljunk megérkeztünk, és szeretnénk segíteni ezt a települést. Gábor télen havat tol, ha kell, én 2024 április 1-től a helyi könyvtáros lettem. Szeretnénk segíteni a falut, szeretnénk, ha más fiatal is megtapasztalna, hogy nem csak a nagyvárosban lehet élni. Bízunk benne a vendégházaink által adunk lehetőséget betekinteni a vidéki életbe.

A kerámia tábla felső része a Búzavirág, az alsó része a Cseres vendégházra utal. A két ház egymás mellett van.

A Tölgy vendégház.

Vörösmarty u.2.sz.

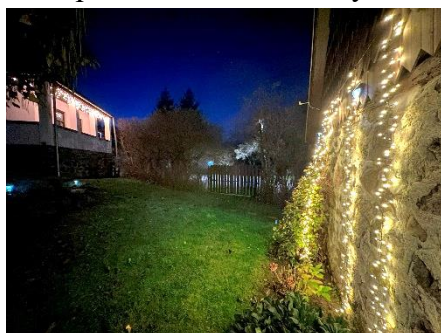
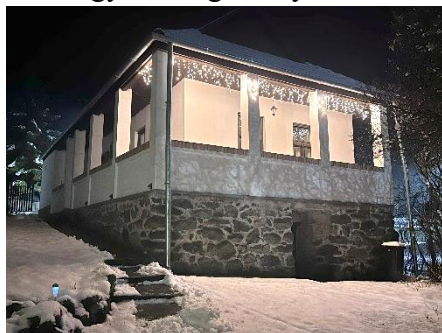
A bal oldali kép: A ház a Vörösmarty utca felől

Kerámia tábla mutatja, hogy a 2. szám Szentiványi vendégház

A palóc építkezésre jellegzetes tornácos ház elrendezése, az utcára merőleges, amint a lenti fényképeken látható

A Tölgy vendégház nyáron és a lenti képeken télen, karácsonykor

Az étkező konyhai gépekkel

Szobabelsők.

Kényelmes ágyakon kisebb csoportok, családok is pihenhetnek

Az egyik és a másik fürdőszoba tuskabinokkal

A tulajdonosok gondoskodnak róla, hogy ne csak kint, hanem bent is legyenek zöld növények, virágok

A Búzavirág ház, Vörösmarty u.8. jobb oldal

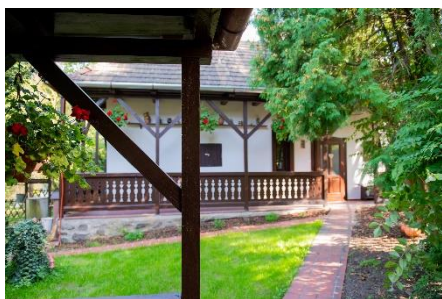

Az tornácos épület felújítás után.

A jellegzetes nógrádi házépítés jeleit mutatja.

Régen istállóként használták.

A falak kemény, vulkanikus kőből készültek.

A felújítás közel egy évig tartott.

Bal oldali kép: Zajlik a felújítás. Jobb oldalon: Ami már készen van.

Dominál a kék szín.
Finom ízlésre vall, hogy a ház
nevét idézően a búzavirág motívum
több helyen is megjelenik.

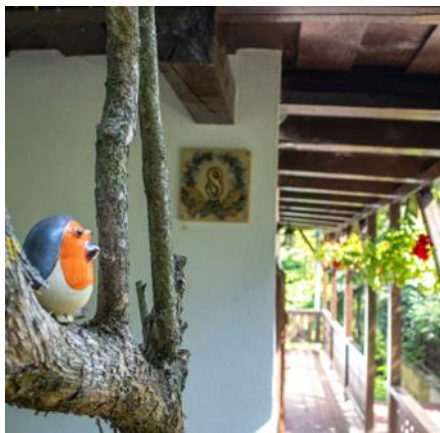
A két ház közé jakuzzi került, ami télen-nyáron rendelkezésre áll.

Fent: Péter Nikolett, aki nézi a két ház közötti udvart, hogy milyen legyen a tereprendezés, és megálmodta a jakuzzit is.

Lent: Kánya Gábor a benti felújítási munkák szünetében. Örül, hogy a munka dandárja készen van. Szépek a muskátlik.

A Cseres ház, Vörösmarty u.8. bal oldal

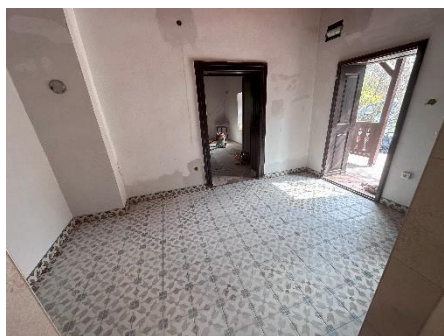
A ház jobb oldalán elhelyezett kerámia tábla mutatja, hogy a Vörösmarty u. 8. szám alatt található

Zajlik a felújítás. Nem csak a vízvezeték, de az elektromos vezetékeket is fel kellett újítani

Kész a konyha, a fürdőszoba és a padlózat.

A konyha és az ebédlőasztal székekkel.

Jobb oldalon lent az esernyőtartó ernyőkkel. Előírás szerint annyi esernyőt kell biztosítani, ahány vendég fogadására kész a vendégház.

A régi étkező és konyha

Az asztal közepén petróleumlámpa, de természetesen nem petróleummal, hanem árammal működött.

A szobák rusztikus jellegét megőrizték.

A terepszint különbség miatt lépcsőt és korlátot kellett építeni
 A hintaszékekben a csendes, jó levegőjű, hol árnyékos, hol
 napsütötte udvaron jól lehet pihenni.
 Sajnos tehén már nincs a faluban, de sajtár mutatja a múltat.

Ezekbe a vendégekönyvekbe várják a vendégek bejegyzéseit. Biztosra vehetjük, hogy az évek során sok pozitív bejegyzés kerül a könyvekbe.

*Összeállította Péter Nikolett írása és fényképei alapján
Dr. Szalay Ferenc professor emeritus,
Cserhátszentiván díszpolgára,
Cserhátszentiván-Budapest*

Húsvéti locsolás Cserhátszentivánon

2024-ben

Évszázadok óta népszokás Magyarországon, hogy húsvét másnapján, a Krisztus feltámadását követő napon, a halottaiból harmadnapra feltámadott megváltóra emlékezve az életet, a természet megújulását sajátos módon, „locsolással” ünneplik meg. Sok jelkép sűrűsödik ebben össze. A víz, a tiszta víz a megújulás, a megtisztulás, ugyanakkor az élet jelképe. A tojás szintén az élet, az újjászületés szimbóluma, hiszen egy tojásban benne van az élet, abból egy kiscsirke kel életre. A piros tojás magát Krisztust is jelképezi, a piros szín pedig a megváltó véréért.

Cserhátszentivánon mindig is szokásban volt, hogy a férfiak, a legények és fiúk végigmentek a falun, és a lányokat, asszonyokat meglocsolták eleinte vízzel, később szagos vízzel, kölnivel. A locsolók verseket mondtak, ami rendszerint azzal a kérdéssel végződött, hogy „szabad-e locsolni?”.

Hát persze, hogy mindig megkapták az engedélyt, s a locsolás után hímes tojást, süteményeket, édességet, néha a kamrából szalonnát, kolbászt, a felnőttek egy pohár italt, s főleg a gyerekek pénzt is kaptak.

A locsolás lehetőséget ad a barátok, ismerősök meglátogatására, s a nők már napokkal korábban elkezdik a felkészülést. A tojásfestés, a tojások hímzése, írókázása jó hangulatú közös esemény szokott lenni.

Így volt ez az idén húsvétkor is, amikor jó barátnők festették a tojásokat, s a fiúk örömmel locsolták meg a hölgyeket a Kossuth Lajos utcában, amiről fényképes beszámolót adunk közre. A felvételeket Konnerth Zita készítette.

Szerencsére jó idő volt, ami a fényképeken is látszik.

Zita beszámolója az előkészületekről, amiből azt is megtudjuk, hogy kik voltak ott, és milyen technikákat alkalmaztak.

„Március 29-én és 30-án meghívtam a faluból a lányokat, asszonyokat közös tojásfestésre.

Különleges pasztell falfestéket alkalmaztunk, a Farrow and Ball angol gyár kis mintáit használtuk.

Mintázásra Dugonics Anita festékbe mártott madzaggal csíkozta meg a tojását és a rét kis virágait festette meg.

Urbán Erika a fiának szánt tojásra annak kedvenc SpongyaBob mesefigurájával készült, és színes leopárd mintát pöttyözött.

Stefán-Kőházi Évike virágos mintája nagyon megtetszett, így minden tojásomat az alapján festettem. Lánya, Blanka, modern, vastag csíkos mintát festett.

Lázár-Staár Ágota bordó, apróvirágos, bájos tojással készült. Staár Kata tojásból kikelt kiscsibés tojást festett.

Jól telt a délután, Anita és mi is készültünk házi répatortával, tetején marcipán répával, amihez répatorta ízesítésű teát ittunk.

Szombaton is folytattuk a festést, úgy belejöttünk!

Hétfőn nem szégyenkeztünk, amikor a locsolóknak hímes tojást adtunk.

Jövőre a hagyományos viaszos, írókás technikát is kipróbáljuk, ahogy a virágmintás és geometrikus minták festését is.”

Előkészületek. A hölgyek festik a tojásokat Konnerth Zitáék házában.
Balról: Lázár-Staár Ágota, Stefán-Kőházi Évike, Dugonics Anita, Urbán Erika, Konnerth Zita

A fiatal lányok is örömmel vesznek részt az előkészületekben. Jó hangulat tükröződik az arcokon.

Balról: Konnerth Zita, Staár Kata, Lázár-Staár Ágota, Stefán-Kőházi Évike, Stefán Blanka, Dugonics Anita

A tojásfestés eszközei, különböző technikák alkalmazása.

Különböző színű és mintázatú kifűrt tojások felfüggesztve.

A koszorú jelképesen Krisztus töviskoronáját idézi, a tojások pedig a feltámadást, az élet folytatását.

Ünnepi öltözetben, kalapban érkeznek a locsolók.

Bal oldali képen balról: Cservölgyi Zoltán, Lakatos Artúr Frank, Stefán Áron, Cservölgyi Nándi, Barnus, Stefán Tamás

Jobb oldali képen: Artúr locsoló verset mond anyukájának, Zitának Vállán a tarisznya, amibe az ajándékok kerülnek.

Locsolás után. A felnőttek kezében pohár. Bal oldalon Cservölgyi Zoltán, Stefán Tamás és szemben Bokros Levente plébános atya.

Bal oldalon Cservölgyi Zoli kalapban, aki locsoló fiúk csapatát vezette, mellette szemüvegben Stefán Tamás.

A locsolók vidám csapata.

Balról a fiúk: Lakatos Artúr Frank, Stefán Áron, Barnus
Hátul állnak: Stefán Tamás, Cservölgyi Nándi, Cservölgyi Zoli

Jobbnál jobb versikékkal készültek a legények. Volt, aki vízzel, volt, aki parfümmel locsolt, Zoliék pedig kreatív módon, vízbe mártott nárcisszal hintették meg a női fejeket és a vállakat.

Néhány locsolóvers, amit a cserhátszentiváni fiúk és férfiak szoktak mondani:

*Húsvét másnapján az jutott eszembe
üveg rózsát vettem a kezembe.
Elindultam véle piros tojást szedni,
Adjatok hát lányok, ha nem sajnáljátok.
Ha pedig nem adtok, licskes-lucskos
facsaró víz lesz a ruhátok.*

*Zöld erdőben jártam,
Kék ibolyát láttam.
El akart hervadni,
Szabad-e locsolni?*

*Tegnap este sétáltam,
kis virágot találtam.
Friss finom illatát
üvegcsébe zártam.
Hogy mindig boldog légy,
magammal elhoztam.
Meglocsollak vele,
ha versemet elmondtam.
Így virágzol majd,
míg telnek a napok,
Remélem kis versemért
piros tojást kapok.*

*Elindultam locsolkodni,
harmatcseppet szórt a rét,
Vadvirágok illatával
megtöltöttem az edényt.
Térdig koptattam a lábam,
úgy siettem hozzátok,
reméltem, hogy itt találom
majd a legszebb virágot.
Megtaláltam, hervadozik
és bizony ez nem mese,
ezért kérdem a virágtól:
meglocsolni szabad-e?*

Saját festésű tojást kaptak a gyerekek, de Kinder csokitojás is jutott.

*Összeállította és szerkesztette
Konnerth Zita , Urbán Erika, Budapest-Cserhátszentiván
és
Dr. Szalay Ferenc Budapest-Cserhátszentiván*

Elsőáldozók

Gergely Anna és Gergely Áron elsőáldozók voltak Cserhátszentivánon

Péter Nikolett vagyok Anna és Áron anyukája. 2021. márciusában költöztünk Cserhátszentivánba, egy válás után. Anna és Áron hivatalosan Cserhátszentiváni lakosok, de váltott gondoskodásban nevelkednek, így Kartalon is élnek. Mindketten az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és kollégiumba járnak. Anna jelenleg 8. évfolyamba, Áron 4. évfolyamba.

Pongó Csilla néninek köszönhetjük ezt az egész történetet!

Gergely Áron hittan tanárnénije, aki nagy odaadással tanítja a gyerekeket. Áron ő általa szerette meg annyira a hittant, hogy közölte elsőáldozó szeretne lenni, de itt Cserhátszentivánban. Pongó Csilla néni és Bokros Levente atya régi ismerősök. Csilla néni mutatta be Áront Levente atyának.

Pongó Csilla hittan tanárnő és Bokros Levente Atya,
Cserhátszentiván plébánosa

Levente Atya olyan hatással volt már az első találkozásakor Áronra is, hogy nem volt kérdés az elsőáldozás hol is történjen. Misékre való járás következett, majd a megbeszélés, hogy mikor és hogy lesz az elsőáldozás, amikor Anna közölte, ő is szeretne itt elsőáldozó lenni. Így mindkét gyermekem 2023.június 11-én elsőáldozó lett.

Balra:

Gergely Áron és Bokros Levente
atyá első találkozója
Cserhátszentivánon.

Lent:

Elérkezett az elsőáldozás ideje. A
szentmisét Bokros Levente
mutatta be.

Corpus Christi, azaz Krisztus teste. *Fenti képen Anna, a lenti felvételen: Áron veszi magához a szentostyát. Nagy esemény ez.*

Az elsőáldozók a szertartás közben és után Bokros Levente atyával a
Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomban
2023. június 11-én.

A tabernákulum mögött az oltárkép, Mária születése, Takács István
híres mezőkövesdi matyó festőművész (1901-1985) alkotása

A család a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom bejáratánál a gyerekek elsőáldozása után 2023. június 11-én.

Balról: Péter Nikolett (Anna és Áron anyukája),
Gergely Anna, elsőáldozó
Hegedűs Julianna (párom, Gábor anyukája, aki Ceglédről
ismeri Levente atyát)
Gergely Áron elsőáldozó
Molnár Mária (anyukám)

Virágvasárnapi körmenet képei.

Gergely Anna és Áron pipacsvirágos mezőben.

Gergely Anna kedvenc időtöltése a lovaglás.
A jobb oldali képen megható pillanat.
Áron a Hármaskorásnál a Cserkészkereszt előtt mond el
egy imát.

*Péter Nikolett, Cserhátszentiván
írása és fényképei*

Cserhátszentivánért Alapítvány

Az alapítás éve: 2011

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Székhely: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Alapító: Murányi Árpád.

Kuratórium: Lord Eszter, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc. Korábbi tagok: Cservölgyi Zoltán és Sándor Józsefné.

Felügyelőbizottság: Dr. Kasza Mónika, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Benkóné Turcsányi Ildikó.

Senki, semmilyen díjat vagy térítést nem vesz fel.

Amit eddig tettünk:

A templom és a plébánia felújítását szervezéssel, pályázatok elnyerésével (8,5 és 4 millió) és több mint 2 millió Ft alapítványi pénzzel segítettük.

Létrehoztuk a plébánián Bakallár József festőművész 30 művéből nyílt kiállítását, elősegítettük a templomi oltárkép felújítását a templomszentelés 75. évfordulójára, 4 db úrnapi asztal vásárlását, összesen 490 ezer Ft értékben.

Az Önkormányzatot eddig 7 alkalommal támogattuk (temető, úttervezés, falunapok), összesen 827 ezer Ft értékben.

Most, 2024-ben szervezzük (magánemberként) tizennegyedik alkalommal a Cserhátszentivániak Világtalálkozóját, s ezek közül csak egyet segítettünk az

Alapítvány pénzéből, 100 ezer Ft-al. 50 ezer Ft-al támogattuk a parti járműforduló kialakítását.

Segítettük a Hármassforrás rendbetételét, a cserkészkereszt újraállítását és az információs tábla elkészítését 190 ezer Ft értékben.

Új tároló állványokat készítettünk a kultúrházi Bakallár-kiállításhoz 533 ezer Ft értékben

Forrásaink:

Mindezeket sokak nagylelkű felajánlása tette lehetővé. Százhuszonkilenc fő támogatónk 3,921 millió Ft-ot adományozott banki, ill. alapítványi készpénz átutalási megbízással. Köszönjük! A személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ából eddig 840 ezer Ft-hoz jutottunk. Jelenleg 400 ezer Ft van a bankszámlánkon.

Isten fizessen meg minden múltbeli és jövőbeni segítséget!

Adószám:18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

a Kuratórium nevében

Murányi Gyula

<http://www.cserhatszentivan.com>

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, akik írásaikkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

A könyv gazdag képanyagához fényképeket küldtek: Andorkó Ferenc, Bagyinszki István, Bokros Levente (internetről), Cservölgyi Zoltán, Konnert Zita, Littai Andrea, Littai Zsolt, Péter Nikolett, dr. Szalay Ferenc, dr. Urbán Erika és Zeller Beatrix. Köszönet érte.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a „cserhátszentivániak” közül sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy emlékeiket felidézzék, új információkat közöljenek. A szerzők nevét mindenhol feltüntettem.

Bízom abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várom a jelentkezéseket e-mailen: szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki jelentős informatikai tudásával nem csak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okból a szerkesztés és a tördelés munkáját magunk végeztük. A lektorálást, értékes kiegészítéseit Lancz Edinának, a gondos nyomdai kivitelezést az Europrinting nyomda munkatársainak, személy szerint Gyenes Erzsébetnek köszönöm meg.

E helyen is megköszönöm mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétékezi munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a korábbi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2024. június 1-én

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván*

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániaiak 15. Világtalálkozója

2025. június 28., szombat

Mindenkit szeretettel vár

C S E R H Á T S Z E N T I V Á N

Jegyzet

Impresszum:

Cserhátszentiván 2024.

Írta és szerkesztette:

Dr. Szalay Ferenc

Kiadó: Felabor Hungary Kft

Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc

Nyomda: Europrinting Budapest

ISBN 978-615-82508-0-1

A gyümölcsfák 2024-ben korán borultak virágba.
A fiatal cseresznyefa, mint egy fehér menyasszony.
A háttérben a Bézma és a Középhegy.

Lakatos Artúr Frank 10 éves tanuló a Cserhátszentiváni
Kisboldogasszony templom általa készített makettjével.
A kis képek mutatják a készítés folyamatát.